

ELŐTERJESZTÉS

Sátoraljaiújhely Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatára

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: szociális törvény) 92.§ (3) bekezdése előírja, hogy a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készítsen. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A szolgáltatástervezési koncepciót Sátoraljaiújhely Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2004. december 17. napján tartott ülésén a 283/2004/16625/XII.17./ számú határozatával fogadta el.

A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata és aktualizálása a szociális törvény által meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelően került elvégzésre. A koncepció felülvizsgálata is tartalmazza – különösen – a lakosságszám alakulását, korösszetételét, a szolgáltatások iránti igényeket, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, valamint az egyes ellátotti csoportok - idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek - sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szolgáltatástervezési koncepciót véleményeztettem az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzatokkal.

Jelen felülvizsgálat során az elmúlt két év változásait figyelembe véve aktualizáltuk az ellátás jellemzőit, a fejlesztési feladatokat.

Határozati javaslat:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete

..../2022.(.....) határozata

Sátoraljaújhely Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatáról

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92.§ (3) bekezdésében foglaltak alapján Sátoraljaújhely Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját felülvizsgálta és a felülvizsgálatról szóló előterjesztést jóváhagyta.

I. FEJEZET

Sátoraljaújhely város bemutatása

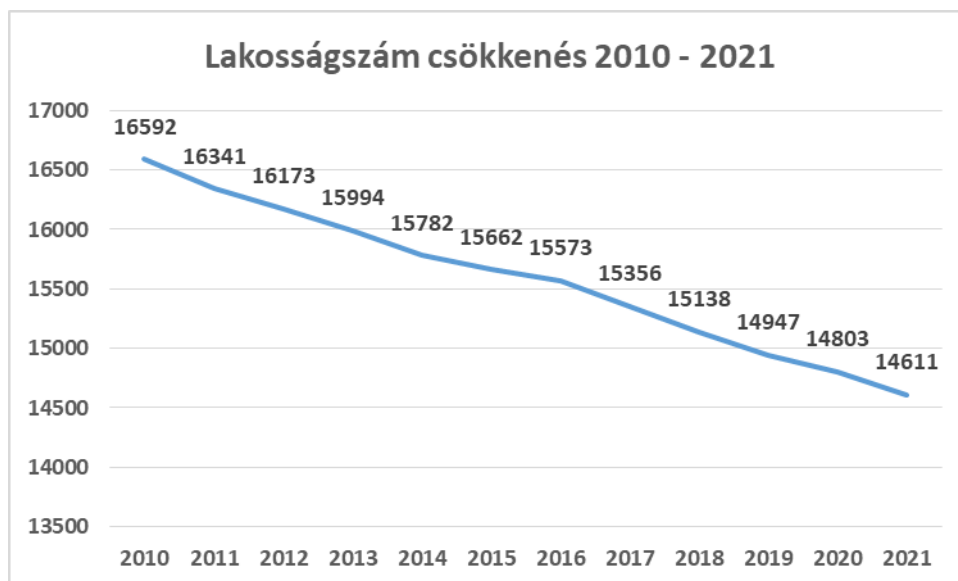
I/1. A város demográfiai helyzete

Sátoraljaújhely város lakosság száma a népesség nyilvántartás adatai alapján az alábbiak szerint alakult:

ÉV	2010	2020	2021
Lakosság szám	16592	14803	14611

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A grafikon adataiból megállapítható, hogy a lakosság száma 2020. évről 2021. évre 192 fővel csökkent.



Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A demográfiai adatok vizsgálata azt mutatja, hogy a halálozások száma évről-évre meghaladja a születések számát, vagyis a lakosság szám változása továbbra is a halálozási arány növekedésének hatásait mutatja. A táblázat adataiból jól látható, hogy amíg a születések száma

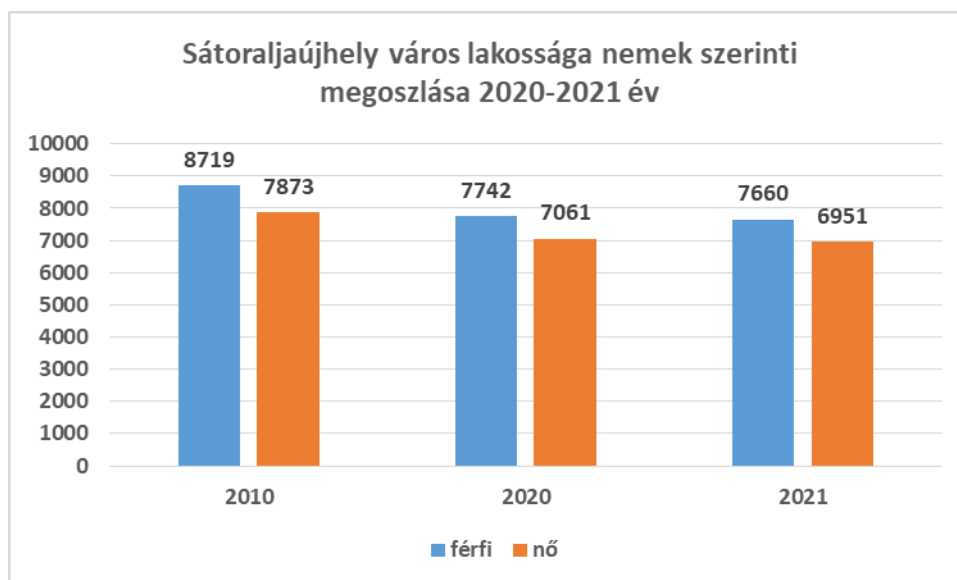
stagnált a vizsgált időszakban, addig a halálozások száma jelentősen nőtt. Ennek oka leginkább, hogy a Covid19 világjárvány településünkön is jelentősen emelte az halálozások számát.

Év	Születések száma	Halálozások száma	Különbség
2010	514	526	12
2020	505	551	46
2021	504	615	111

Forrás: Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal adatai

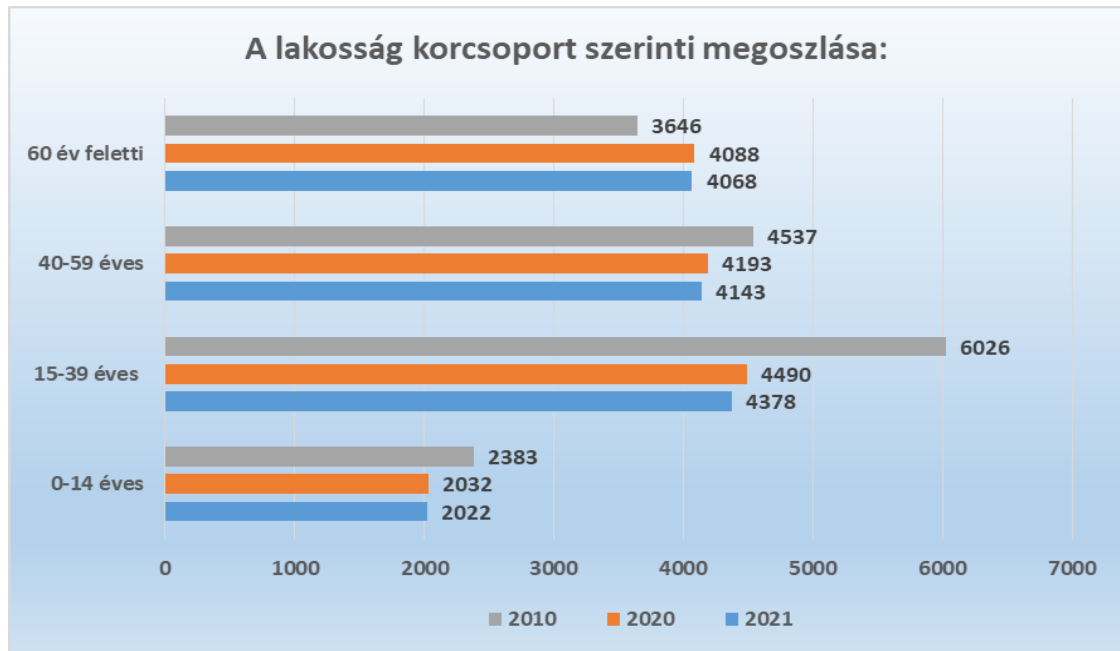
I/2. A lakosság nemek, és korcsoport szerinti megoszlása

A lakosságszám nemek szerinti megoszlása tekintetében továbbra sem történt kiugró változás, a férfi-nő arányok a korábbi adatokhoz képest változatlanok maradtak.



Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság korcsoport szerinti megoszlása:



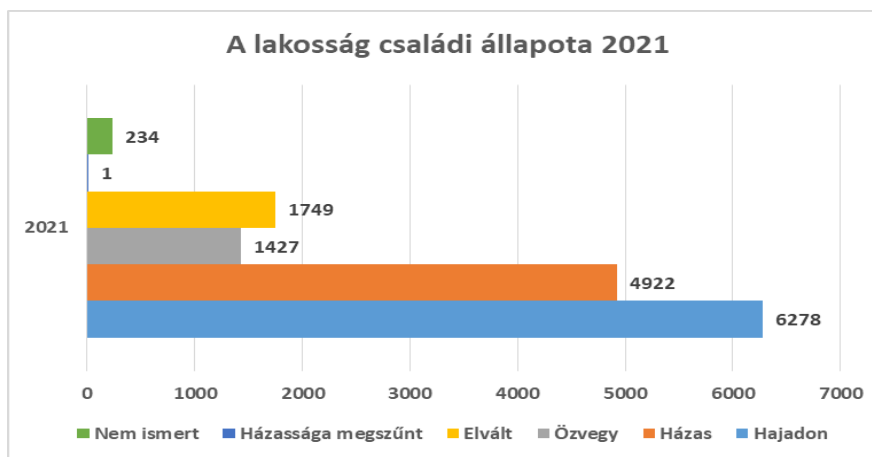
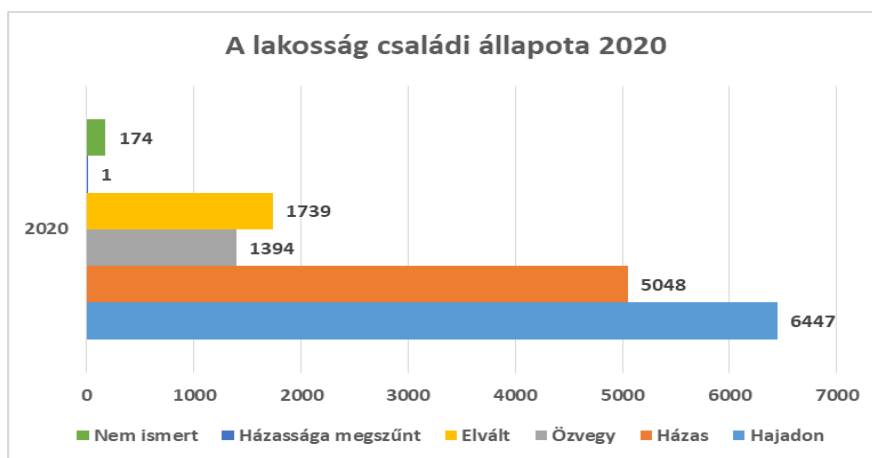
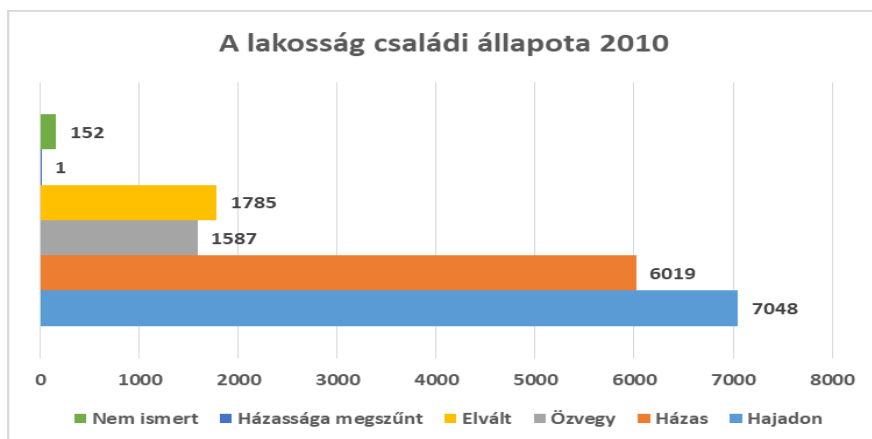
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A diagram adataiból megállapítható, hogy 2010. évhez viszonyítva a 0-14 év közötti lakosság aránya csökkent, 2020-2021. évben ez az arány azonosságot mutat. A 60 év feletti lakosság aránya pedig nőtt 2010. évhez képest, 2020-2021. évben ez az arány szintén azonosságot mutat.

A 60 év feletti koruknál fogva is az a népességekategória, akik a legnagyobb számban veszik igénybe a szociális ellátórendszert, hiszen többségük alacsony nyugdíjjal rendelkezik, és jelentős azoknak a száma, akik egyedül élnek. Erre a korosztályra jellemző a különböző betegségek megjelenése, és ezek kezelése - gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök vásárlása, kezelések igénybevétele, - plusz rendszeres költséggel jár. Ugyancsak e korosztályból kerül ki a legtöbb fogyatékkal élő személy, ebből a szempontból is ők igénylik a legnagyobb törődést.

I/3. A lakosság családi állapota

A lakosság családi állapotát illetően az elmúlt két évben nem következett be számottevő változás. A hajadon, házas, elvált és özvegyek számának összes lakossághoz viszonyított aránya 2020. és 2021. évben azonosságot mutat.

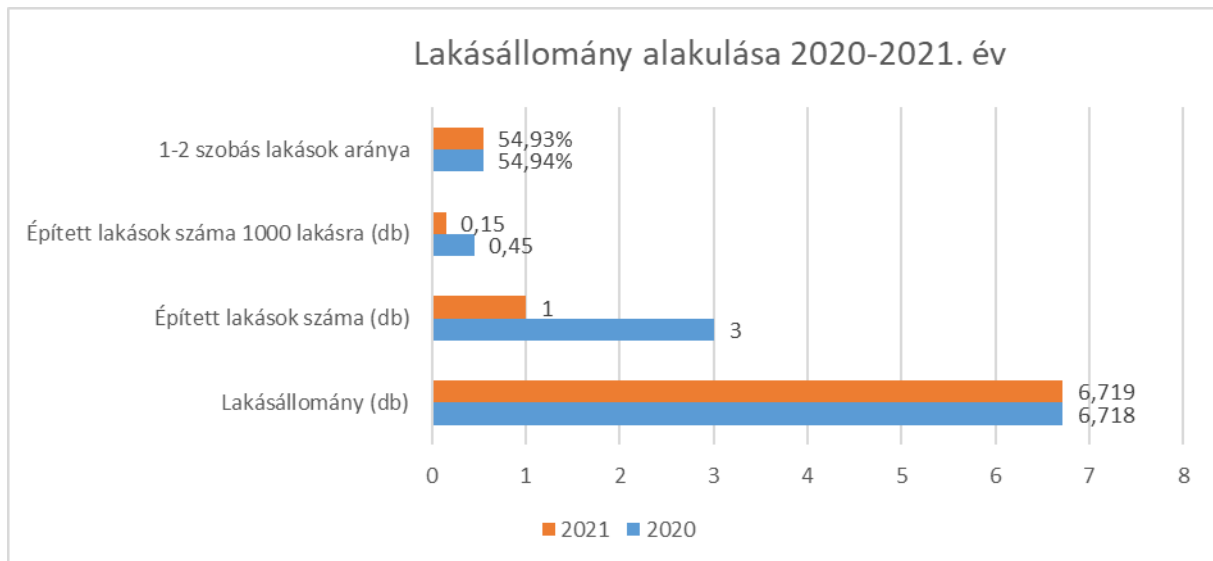


Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

I/4. Lakásállomány alakulása

Sátoraljaújhelyben a lakásállomány alakulása a vizsgált években nem mutat jelentősebb változást. A Kormány által nyújtott Otthonteremtési, valamint Otthonfelújítási támogatás hatása

városunkban is érzékelhető. Emellett Sátoraljaiújhely Város Önkormányzata is támogatja az első lakáshoz jutókat.



II. FEJEZET

Pénzbeli és természetbeni szociális támogatások alakulása

II/1. Hatáskörök megoszlása

Jelen felülvizsgálat alkalmával elsőként az önkormányzat hatáskörében lévő szociális támogatások alakulását mutatjuk be, ezt követően pedig a járási hivatal hatáskörében lévő ellátásokról szólunk.

Sátoraljaiújhely Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) alapján biztosítja a különböző szociális ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gytv.) alapján a gyermekjóléti ellátásokat. A szociális ellátások, mint önkormányzati hatáskörben nyújtott támogatások esetében a döntési jogkör Sátoraljaiújhely Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága és a polgármester között oszlik meg, míg államigazgatási feladatként, jegyzői hatáskörbe tartozik a gyermekjóléti ellátás.

A feladatok ilyen jellegű megosztását hivatott ábrázolni az alábbi táblázat.

Hatáskörök alakulása

Hatáskör gyakorlója	Támogatási forma							
	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	Hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	Rendkívüli települési támogatás	Rendszeres települési támogatás-Gyógyszerkiadáshoz	Rendszeres települési támogatás Lakhatási költséghez	Rendszeres települési támogatás Díjhátralék rendezésére	Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj-pályázat	Köztetetés
Képviselő-testület							x	
Polgármester								x
Szoc. és Eü. Bizottság			x	x	x	x		
Jegyző	x	x						

Hatáskörtől függetlenül a szociális ügyek döntésre való előkészítése, a döntés határozatba foglalása, valamint esetenként a végrehajtás a Polgármesteri Hivatal Szervezési, Szociális és Hatósági Osztályának a feladata.

A pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerének átalakulása óta a Szoc.tv. által biztosított lehetőséggel élve Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletben szabályozza a jogosultsági feltételek fennállása esetén biztosítható különböző települési támogatások körét, továbbá a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj-támogatás pályázati lehetőségét.

A vizsgált időszakban hatályban lévő önkormányzati rendelet a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 3/2015.(II.11.) önkormányzati rendelet, melyet az új, ugyanebben a tárgykörben született 18/2021. (XI. 24.) önkormányzati rendelet helyezett hatályon kívül 2021. december 1. napjával.

Az osztályon szociális ügyekkel 2020-2021 évben 3 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező köztisztviselő végezte munkáját, 2 fő ügyintéző és az osztályvezető, továbbá egy fő középfokú végzettséggel rendelkező köztisztviselő, aki adminisztratív tevékenységet (iktatás, jegyzőkönyvvezetése) lát el. Ezen kívül a köztemetéssel kapcsolatos szociális ügyintézés a hagyatéki ügyintézők végzik, akik szintén felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

Ügyiratforgalom alakulása szociális ügyekben 2020-2021. év

	2020. év	2021.év
Ügyiratok száma (db.)	1231	911

Forrás: Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal adatai

Az ügyiratok vizsgálata során továbbra is megállapítható, hogy magas a munkanélküliek száma, de elmondható, hogy közülük többen közfoglalkoztatási státuszban el tudnak helyezkedni hosszabb, vagy rövidebb időre. Sajnálatos módon még mindig magas az alacsony iskolázottságú, roma nemzetiségűek, valamint a kevés nyugdíjból élő egyedülálló 60 éven felüliek és a nagycsaládosok száma.

II/2. Az önkormányzat hatáskörébe tartozó egyes pénzübeli és természetbeni ellátások alakulása

1. Települési támogatás lakásfenntartásra

2015. évben a lakásfenntartási támogatás kikerült a törvényi szabályozás alól, de az önkormányzatunk ezt követően is fontosnak tartotta, hogy segítséget nyújtson a rászoruló családok lakhatásához kapcsolódó rendszeres kiadásai viseléséhez, ezért 2015. március 1-jétől a települési támogatás egyik formájaként lakásfenntartásra biztosít támogatást.

A lakásfenntartásra biztosított települési támogatás jogosultsági feltételeinek meghatározásánál fontosnak tartottuk, hogy a kérelmező ne készpénzben, hanem valamely lakhatását leginkább veszélyeztető közüzemi szolgáltató felé utalással részesüljön az ellátásban.

A jogosultság megállapítása a jövedelmi helyzet, a lakás alapterülete és a lakásfenntartás havi költsége függvényében történik, valamint további feltétel a helyi rendeletben foglaltak szerint, hogy a kérelmező köteles a lakókörnyezetét rendben tartani.

Általános tapasztalatként elmondható, hogy a települési támogatás fajták közül a lakásfenntartásra biztosított támogatás rendelkezik a legmagasabb esetszámmal, mivel egy alacsony összjövedelemmel rendelkező család esetében a napi megélhetés mellett a legnagyobb terhet a lakásfenntartási kiadások fizetése jelenti.

2020. évben 187 kérelmező, 2021. évben 153 fő részére került megállapításra a támogatás 2160,-Ft-tól 6.500,-Ft-ig terjedő havi összegekben, 12 hónap időtartamra.

2. Díjhátralék kezelésre biztosított települési támogatás

2015. március 1-jétől lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére díjhátralék kezelésre biztosított rendszeres települési támogatás formájában nyújtunk segítséget.

A régi típusú adósságkezelési támogatáshoz képest könnyítést alkalmaztunk oly módon, hogy nem 50 ezer, hanem minimum 30 ezer és maximum 100 ezer forint összegű 6 hónap alatt felhalmozott adósság esetén igényelhető ez a támogatási forma. Ezzel az volt a célunk, hogy időben kezelhető legyen a hátralék, ne terhelje nagyobb adósság az egyébként is nehéz körülmények között élő családokat. Fontosnak tartottuk, hogy ne maradjanak ki ebből a támogatásból azok a nyugdíjszerű ellátásban részesülő idős emberek, akik miután gyermekeik elköltöztek a szülői házból egyedül maradtak nagyobb alapterületű családi házaikban, melyeket értékesíteni nem tudnak, a fenntartásuk viszont nagy nehézséget okoz. Esetükben a jogosultság feltételekben további könnyítéseket alkalmaztunk.

A 2020. évben 4 kérelmező esetében került megállapításra díjhátralék kezelési támogatás, 2021. évben pedig 2 fő díjtartozásának rendezéséhez sikerült hozzájárulni ezzel a támogatási formával.

3. Szociálisan rászoruló védendő fogyasztó

A villamos energia és gáz szolgáltatás vonatkozásában a védendő fogyasztók nyilvántartásába való bekerülés célja, hogy a lakhatás megőrzése, illetve a hajléktalanná válás megelőzése érdekében a legnehezebb anyagi körülmények között élők speciális védelmet élvezzenek az energiaszolgáltatás tekintetében is.

A védendő fogyasztók körén belül két kategóriát - a szociálisan rászoruló és a fogyatékkal élő fogyasztók csoportját – különítenek el a jogszabályok.

Minden esetben törekszünk arra, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre és lakásfenntartásra biztosított települési támogatásra jogosultak részére a védett fogyasztói státuszt leigazoljuk, ezzel ugyanis csökkenthető a díjtartozások miatti szolgáltatások kikapcsolásának

száma, továbbá egyre többen vannak, akik ezzel a státusszal igénybe tudják venni az előrefizetős kártyás órák használatát.

A kiadott igazolások száma 2020. évben 46 db, míg 2021. évben 39 db volt.

4. Települési támogatás gyógyszer kiadáshoz

2015. március 1-jétől települési támogatás keretein belül van lehetőség havi rendszerességgel támogatást megállapítani a gyógyszer kiadások fedezésére. Tekintettel arra, hogy az idős emberek esetében a koruknál fogva fennálló több krónikus betegség miatt gyakoribb a rendszeres magasabb költségű gyógyszereszedés, ezért a családos és egyedül élő kérelmezőkön kívül fontosnak tartottuk kedvezőbb jövedelmi feltételekkel ennél a támogatási fajtánál is külön kategóriába sorolni a 70. életévét betöltött kérelmezőket.

A támogatás havi összege a rendszeres szedett gyógyszerek költségének 40%-a, a támogatás egy évre kerül megállapításra, mely így jelentős támogatást nyújt a krónikus betegségben szenvedő rászorulóknak.

Gyógyszersegélyben 2020. évben 55 fő, 2021. évben 50 fő részesült.

5. Köztemetés

A köztemetés a szociális ellátások egyik természetbeni formája, abban az esetben, ha a hozzátartozók nem intézkednek, vagy nehéz szociális helyzetük miatt nem tudnak gondoskodni az elhunyt eltemettetéséről, a haláleset helye szerinti önkormányzat polgármestere gondoskodik az elhunyt közköltségen történő eltemettetéséről. Ezekben az esetekben attól függően, hogy van-e hozzátartozó vagy sem, illetve az elhunyt rendelkezett-e ingó, ingatlan vagyonnal, a köztemetés költsége vagy hagyatéki teherként kerül érvényesítésre, vagy a hozzátartozók fizetik azt vissza. Amennyiben azonban az elhunyt utolsó lakóhelye más településen volt, a köztemetés költségét az eltemető önkormányzat részére az utolsó lakóhely szerinti önkormányzat téríti meg.

2020. évben 17 esetben, 2021. évben 19 esetben került sor közköltségen történő temetés elrendelésére.

6. Rendkívüli települési támogatás

Önkormányzatunk évek óta arra törekszik, hogy ne alkalmanként biztosított segéllyel segítsen a rászorulóknak, hanem egyénre szabottan elsősorban rendszeres támogatási formával, mint a lakásfenntartási támogatás igyekezzen enyhíteni a lakás fenntartásával összefüggő kiadásokon.

Fontos azt is kihangsúlyozni, hogy évekkel ezelőtt több kérelmező ennek a segélyformának a rendszeres igénybevételével próbálta jövedelmét kiegészíteni, nem törekedve arra, hogy saját maga is igyekezzen lehetőséget keresni, hogy munkába állással, esetleg mezőgazdasági időnymunkák végzésével javítson anyagi helyzetén.

2015. március 1-jétől rendkívüli települési támogatás keretében van lehetőség a létfenntartási gondokkal rendelkezők esetében támogatást biztosítani.

A javaslatok elkészítésénél figyelembe vesszük a kérelmező esetében feltüntetett rendkívüli élethelyzetet, annak valóságtartalmát, a család létszámát, az ellátottak, kiskorúak számát, az egy főre eső jövedelmet illetve a vagyoni helyzetet, valamint az eddig nyújtott támogatásokat. A rendkívüli települési támogatás formájának megítélése minden esetben a kérelmező rendkívüli élethelyzetétől függ.

Megélhetési gondok esetén alapvető élelmiszerek beszerzésére étkezési-utalvány formájában nyújtunk segítséget. Beiskolázásra, gyógyszer kiváltására, gyógyászati segédeszköz megvásárlására, fűtési költségek hozzájárulásához, temetési költségek enyhítéséhez készpénzben kaptak az arra jogosultak rendkívüli települési támogatást.

A felsoroltakon kívül természetesen egyéb rendkívüli élethelyzet fennállása esetén is biztosítunk az arra rászorulóknak települési támogatást, kiemelten kezelve a gyermekeket és az egyedül élő idős embereket.

Új rendkívüli élethelyzetként jelent meg a Covid19 járvány negatív gazdasági hatásaként a megerősödő munkanélküliség, illetve az az eset, amikor bár nem szűnt meg a munkaviszony, de csökkent a munkaidő például 40 óra heti munkaidő helyett csak 20 órás részmunkaidős munkaviszonyban foglalkoztattak valakit. Erre tekintettel módosította az önkormányzat a

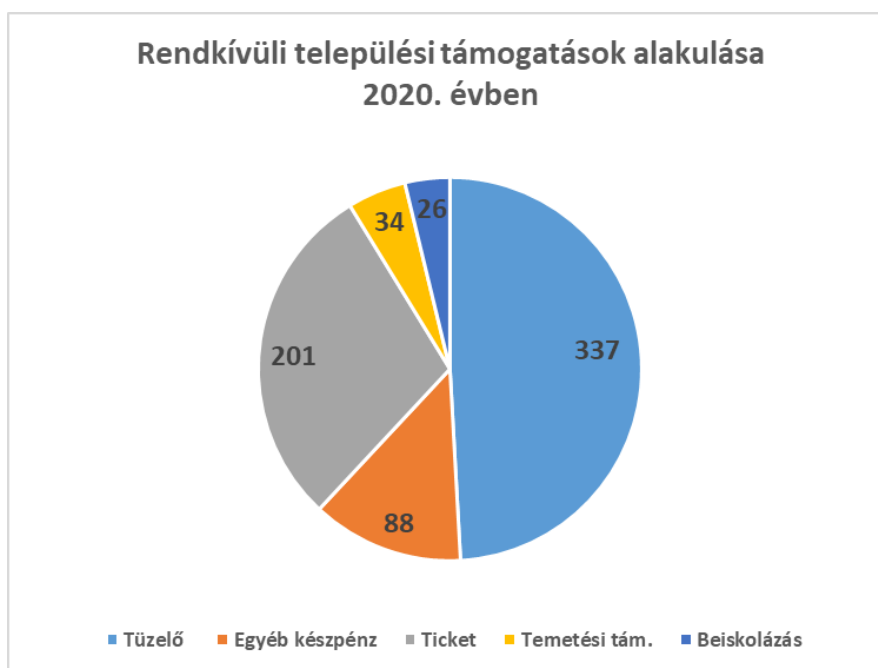
pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 3/2015. (II.11.) önkormányzati rendeletét és nyújtott rendkívüli települési támogatást a rászorulóknak részére.

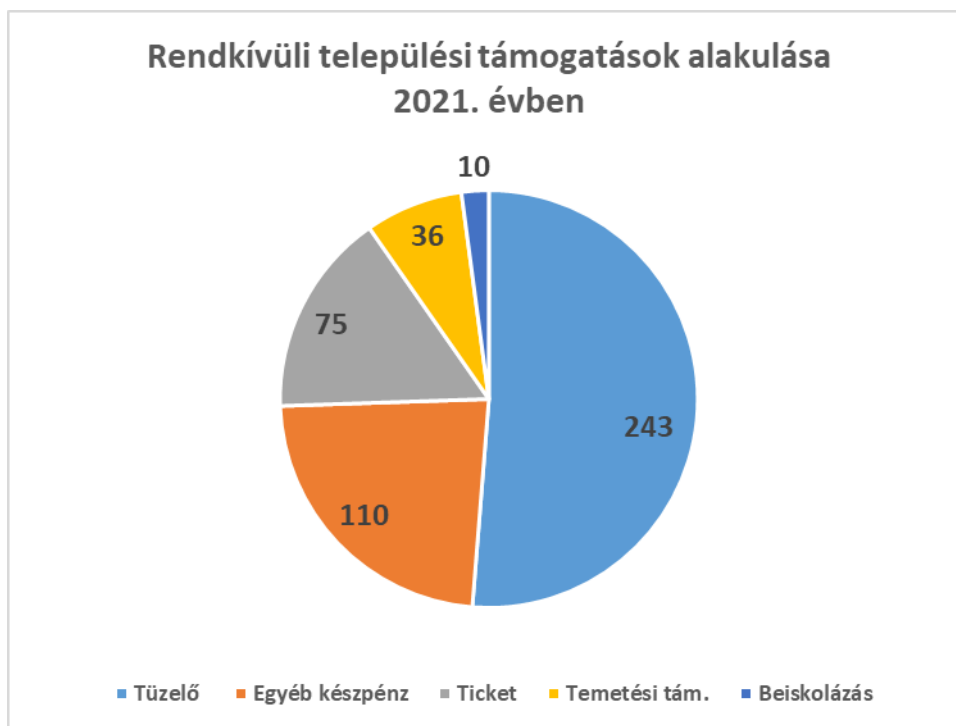
A rendkívüli települési támogatást gyakran étkezési-utalvány formájában biztosítjuk, melynek összege 6000,- Ft.

A téli időszakban a tüzelőtámogatás iránt nő meg az igény elsősorban a kisgyermekes családok és az egyedül élők esetében. A vizsgált időszakban a támogatás mértéke 15.000,-Ft, illetve nagyobb háztartásban élő családok esetében 20.000,- Ft volt.

Ha kismértékben is, de évről évre nő a temetési költségek viseléséhez nyújtott támogatás, melynek összege a vizsgált időszakban 35.000,- Ft.

***A rendkívüli települési támogatás különböző formáira nyújtott támogatások alakulása
2020-2021. évben***





Forrás: Sátoraljaiújhelyi Polgármesteri Hivatal adatai

A két év diagramját összehasonlítva elmondható, hogy a tüzelőre nyújtott, valamint a ticket formájában nyújtott támogatások aránya csökkent, míg az egyéb készpénz kategóriaként nyújtott támogatások aránya nőtt. A temetési költségek viseléséhez nyújtott támogatás aránya pedig stagnált a vizsgált időszakban. A rendkívüli települési támogatás másik speciális típusa, a beiskolázási támogatás kapcsán szintén az arány csökkenése volt jellemző.

7. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

Gyvt. értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult természetbeni (többek között a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének) kedvezmények igénybevételére.

A jegyző annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a Gyvt. 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A jegyző annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a Gyvt. 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

Az a gyermek jogosult kedvezményre, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át (38.475.- Ft), gyermeket egyedül nevelő szülő, valamint súlyosan fogyatékos, tartósan beteg gyermek esetén 145 %-át (41.325.- Ft).

A jogosultságot 1 évre a jegyző állapítja meg.

A kedvezményben részesülő, valamint ezen ellátáshoz szorosan kapcsolódó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megoszlását az alábbi táblázat prezentálja.

2020. évben:

	ÖSSZESEN	0-2 ÉVES	3-5 ÉVES	6-13 ÉVES	14-17 ÉVES	18-
RGYVK-ban részesülők (fő)	580	76	92	255	136	21
Ebből:						
HH	124	18	16	57	28	7
HHH	370	46	63	157	91	9

2021. évben:

	ÖSSZESEN	0-2 ÉVES	3-5 ÉVES	6-13 ÉVES	14-17 ÉVES	18-
RGYVK-ban részesülők (fő)	657	61	106	294	151	45
Ebből:						
HH	142	12	19	66	32	13
HHH	402	35	66	177	98	26

Forrás: Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal adatai

Az önkormányzat kötelező feladatként ingyenesen biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei gyermekétkeztetését. 2020. évben a tavaszi gyermekétkeztetést 67 gyermek, a nyárit 94 gyermek, az őszt 55 gyermek, a télt 56 gyermek igényelte és vette igénybe. 2021. évben 73 gyermek vette igénybe a tavaszi szünetben az ingyenes étkezési lehetőséget, a nyári szünetben 38 gyermek, az őszi szünetben 23 gyermek, még a téli időszakban 25 gyermek étkeztetett ingyen.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása kapcsán fontos megjegyezni, hogy a Kormány a járványhelyzetre tekintettel elrendelt országos veszélyhelyzet idején lejáró ilyen jogosultságok tekintetében döntött azok automatikus meghosszabbításáról. Emellett lehetőséget nyújtottak a jogszabályok a benyújtott kérelmek befogadására és elbírálására is. Az ügyfelek többsége az eredeti jogosultsági határidő lejárta előtt be is nyújtották kérelmüket, melyet a szociális ügyintézők feldolgoztak. Ahol viszont a szülők, törvényes képviselők nem jártak el, a jogszabály adta automatikus meghosszabbítás alapján álltak fenn a jogosultságok a vizsgált időszakban is.

8. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat

Az önkormányzat a kezdetektől él a lehetőséggel és évről-évre csatlakozott a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatására kiírt Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz. A 2020. évben 20 db „A” és 2 db „B” típusú pályázatot támogatott a Képviselő-testület.

2021. évben szintén csatlakozott Sátoraljaújhely Város Önkormányzata az Ösztöndíjpályázathoz, melyre 20 fő pályázott, és egy fő kivételével pályázatuk pozitív elbírálásban részesült.

A fentiekben ismertetett szociális alapon nyújtott támogatások összege: 2020. évben 38 808 155,-Ft; 2021- évben pedig 31 949 144,-Ft volt, melyet Sátoraljaújhely Város Önkormányzata saját költségvetése terhére biztosított.

9. Egyéb támogatások, szolgáltatások

- **Első lakáshoz jutók támogatása**

Sátoraljajhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete Gazdasági, Városfejlesztési és Vagyongazdálkodási Bizottságának hatáskörébe tartozik az első lakáshoz jutók támogatásának odaítélése.

Sátoraljajhely Város Önkormányzata a fiatal házasok, 3 vagy több gyermekes házasok, illetve gyermekét egyedül nevelők lakáshoz jutásának támogatására a 12/2014. (VII.10.) számú rendeletében megfogalmazottak alapján visszatérítendő kamatmentes támogatást biztosít használt lakás vásárlásához, új lakás, ház építéséhez, valamint felújításához.

A támogatás célja, hogy elősegítse a fiatal házasok; többgyermekes házasok; és gyermekét egyedül nevelők első lakáshoz jutását, lakhatási problémájuk megoldását és ezáltal csökkenjen a város közigazgatási területén az üresen álló vagy megüresedő lakások száma, illetve emelkedjen a város lakásállományának száma.

2020. évben 1 fő, 2021. évben 2 fő részesült ebben a támogatásban.

- Pöttömke Biztos Kezdet Gyerekház

A Pöttömke Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása.

Feladata:

- *Biztosítani a 0-3 éves korú gyermekek, valamint családjaik számára, hogy a gyermekek életének legkorábbi időszakában segítséget kapjanak a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésükhöz,*
- *Az óvodára való felkészülés támogatása, problémák korai felismerése,*
- *A képességek kibontakoztatása, fejlesztések biztosítása,*
- *A gyermekekkel és a szülőkkel való közvetlen foglalkozás,*
- *A szülők bizonytalanságának csökkentése, felelős szülői szerepük megerősítése, gyermeknevelési, életviteli, prevenciós, kompetencia és személyiségfejlesztő programok szervezése szakemberek bevonásával,*
- *A programban részt vevő szakemberek folyamatos támogatása,*

- *Gyermekek számára kísétkeszítés biztosítása.*

Szolgáltatásai:

Az év minden munkanapján 8:00-12:00 között folyamatos szolgáltatással, tízórai biztosítással várja a Gyerekház a 0-3 éves kisgyermeket szüleikkel együtt. A Gyerekházban 12:00 - 14:00 óráig mosás, főzés, ügyintézés lehetőségét biztosítanak az arra rászoruló családok számára (igény és megbeszélés szerint). A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes, önkéntes, mindenki számára elérhető.

A gyerekház szolgáltatásai négy területen nyilvánulnak meg: gyerekekre, szülőkre, közösségre, szakemberekre irányuló szolgáltatások.

Gyerekekre irányuló szolgáltatások:

- *Rendszeres gyerekházi foglalkozások a szülő bevonásával: szabad játék, kézműves foglalkozások, ölbeli játék, mondókázás, zenés-mozgásos foglalkozás, mese – a heti tervnek megfelelően.*
- *Kisétkeszítés (tízórai)- Egészséges táplálkozásra ösztönzés információ és minta nyújtásával.*

Előre megtervezett havi és heti terv szerint végezték a foglalkozásokat. A heti terv kidolgozásánál fő szempont volt, hogy a gyerekek testi és szellemi fejlődésének minden szegmensét érintsék a mindennapi foglalkozások során. A Gyerekház napirendjét úgy alakították ki, hogy lehetőség legyen a folyamatos bekapcsolódásra, ez is hozzájárult a növekvő kihasználtsághoz. A rendszeres foglalkozások közben nyomon követték a gyerekek fejlődését, ki tudták szűrni az esetleges fejlődési elmaradásokat, ha szükséges volt fejlesztő szakemberhez juttatták ezeket a gyerekeket. Félévente minden gyereknél állapot felmérést végeztek, mely alapján egyénre szabott fejlesztési tervet készítenek és a szülővel megbeszélik a további teendőket. Az állapotfelmérések az egységes szempontrendszerű megfigyelési lapok alapján történik félévente, szükség esetén gyakrabban.

A szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyerekek átlagos száma a vizsgált időszakban: 10 fő/hét, melynek fele rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő illetve hátrányos helyzetű vagy szegregált településrészen élő volt.

A Gyerekház esélyt ad a programban részt vevő, 0-3 éves korú gyermekek, valamint családjaik számára, hogy a gyermekek életének legkorábbi időszakában segítséget kapjanak a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésükhöz. A problémák korai felismerése, a programhoz kapcsolódó szakemberek folyamatos támogatása, a gyermekekkel és a szülőkkel való közvetlen foglalkozás hozzájárul a programban részt vevő gyermekek sikeres óvodai beilleszkedéséhez, iskolakezdéséhez, iskolai kudarcok csökkentéséhez.

Szülőkre irányuló szolgáltatások:

Havonta több alkalommal főző klub vagy kreatív műhely foglalkozásokon, pszichológus/fejlesztő pedagógus, védőnő tanácsadásán vehettek részt a szülők (pl.: Recept klub - Túrós háromszögek sütése, Kreatív műhely - Papír hóember készítése, Főző klub - Almás sütemény elkészítése, Nagymozgások fejlesztése, Testvérféltékenység kérdés köre).

A Biztos Kezdet Gyerekház részt vesz a jelzőrendszeri munkában és folyamatosan együttműködik a védőnői szolgálattal, bölcsődével, óvodákkal, Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, Pedagógiai Szakszolgálattal.

A Pöttömke Biztos Kezdet Gyerekház finanszírozása 3 évenként pályázat útján történik.

A legutóbbi 2020-ban készült, 2021. jan.01.- 2023.12.31-ig szóló időszakra, mely jóváhagyásra került. A támogatás összege 2021. évre 7.836.115 Ft/év volt.

II/3. Járási Hivatal hatáskörében lévő szociális ellátások

A Szocvtv. alapján a Járási Hivatal hatáskörébe tartozó szociális ellátások az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, a gyermekek otthongondozási díj, az ápolási díj, a közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

1. Időskorúak járadéka

Ezen ellátástípus alacsony számát az indokolja, hogy az ellátás megállapításához az ügyfélnek igazolnia kell, hogy az aktív korúak ellátására nem jogosult, elérte a nyugdíjkorhatárt, és jövedelmi helyzete a jogszabályban foglaltaknak megfelel.

Ezen ellátástípusban a kérelmezőnek azt is igazolnia kell, hogy hány év munkaviszonnyal rendelkezik, mert akinek 15 évnél több év munkaviszonya volt, az nyugdíjszerű ellátásra válik jogosulttá.

IDŐSKORÚAK JÁRADÉKA	2020	2021
Jogosultak száma tárgyévben	11	11
Elutasítottak száma	1	0

Forrás: Sátoraljajújhelyi Járási Hivatal adatai

2. Aktív korúak ellátása

A Sátoraljajújhelyi Járási Hivatal az aktív korúak ellátásán belül kétféle támogatási formát nyújt: a foglalkoztatási helyettesítő támogatást, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást.

A foglalkoztatási helyettesítő támogatás azok számára nyújtható, akik az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködtek, vagy akinek esetében az egyéb rendszeres ellátás folyósítása megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködtek.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek száma 2020. évben 602 fő, 2021. évben 552 fő volt. Ezen támogatás esetében azonban sokszor kerül sor a támogatás megszüntetésére is. Megszüntetési okok között szerepel, amikor az ügyfél az álláskereső nyilvántartásából törlésre kerül, illetve, ha felülvizsgálat alkalmával a jövedelmi, vagyoni helyzete meghaladja a jogszabályban megállapított mértéket.

Emellett megszüntetésre kerülnek azon személyek ellátásai, akik álláskeresői támogatásra szereznek jogosultságot, illetve, ha a felülvizsgálati eljárás keretében az ügyfél nem tudja igazolni, hogy az elmúlt egy évben 30 nap munkaviszonnyal rendelkezett. Megszüntetési okként ritkán előforduló eset, hogy maga az ügyfél kéri az ellátás megszüntetését, mert például elköl-
tözött, vagy ha betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás azon személy számára folyósítható, aki egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosultak száma 2020. évben 56, míg 2021. évben 46 volt. Elutasításra mindösszesen 3 esetben került sor 2020. évben, 2021. évben pedig egyszer sem.

FOGLALKOZTATÁST HELYETTESÍTŐ TÁMOGATÁS	2020	2021
Jogosultak száma tárgyévben	602	552
Elutasítás	135	81
EGÉSZSÉGHÁROSODÁSI ÉS GYERMEKFELÜGYELETI TÁMOGATÁS	2020	2021
Jogosultak száma tárgyévben	56	46
Elutasítás	3	0

Forrás: Sátoraljaiújhegyi Járási Hivatal adatai

3. Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díjra jogosult a nagykorú hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

A leggyakoribb elutasítási ok az, hogy az ügyfél nem tudja igazolni az ápolásra szoruló személy súlyos fogyatékoságát.

A megszűntetések okai között szerepel az ápolat személy elhalálása, vagy a jogosultság megszűnése.

ÁPOLÁSI DÍJ	2020	2021
Jogosultak száma tárgyévben	46	44

Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

4. Gyermek otthongondozási díja

2019. január 1. napjával bevezetésre került a gyermekek otthongondozási díja. Gyermekek otthongondozási díjára jogosult az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki

a) a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről (ezen alcím vonatkozásában a vér szerinti és az örökbe fogadott gyermek a továbbiakban együtt: gyermek), vagy

b) a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik.

GYERMEKEK OTTHONGONDOZÁSI DÍJA	2020	2021
Jogosultak száma tárgyévben	36	37

Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

A jogosultak száma ez elmúlt két évben szinte változatlan.

5. Közgyógyellátás

2020. évben alanyi és normatív jogon összesen 1144 fő, 2021. évben 804 fő részesült közgyógyellátásban.

Ezen belül az alanyi jogon nyújtott közgyógyellátás száma magasabb, mint a normatív típusú, a növekedés részben annak tudható be, hogy alanyi jogon jogosultak közgyógyellátásra a hadigondozotti ellátásban részesülők.

Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultságot négy évre, a normatív közgyógyellátásra való jogosultságot két évre állapítják meg.

A gyógyszerkeret két részből tevődik össze:

- a) a rendszeres gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és
- b) az akut megbetegedésből eredő gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló eseti keretből.

Az elutasítási okok között szerepel, hogy a kérelmező egy főre eső jövedelme meghaladja a jogszabályban meghatározott mértéket (29.925.-Ft, ha családost, 44.175.-Ft, ha egyedül élő), továbbá ha a kérelmező gyógyszerköltsége nem éri el a 2.850.-Ft-ot.

KÖZGYÓGYELLÁTÁS	2020	2021
Jogosultak száma tárgyévben	1144	804
Elutasítás	53	32

Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

6. Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

A tanulói jogviszony megszűnését követően nagy számban a pályakezdő fiatalokat érintő, valamint a munkaviszonnyal nem rendelkező, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban nem részesülő személyeket megillető ellátás.

A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát,

- a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át,
- b) aki egyedül élő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

A szociális rászorultság igazolásáról a járási hivatal hatósági bizonyítványt (a továbbiakban: bizonyítvány) állít ki. A bizonyítvány hatályossága 1 év és tartalmazza a rászoruló személy nevét, lakcímét, társadalombiztosítási azonosító jelét, a rászorultság tényét, valamint az igazolás hatályosságát.

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény alapján a szociálisan rászorult személy (a rászorultság tényét a bizonyítvány igazolja) egészségügyi szolgáltatásra jogosult.

A szociálisan rászorult személyekről a járási hivatal nyilvántartást vezet és a külön jogszabály szerint bejelentési kötelezettséget teljesít az egészségbiztosítási szerv felé.

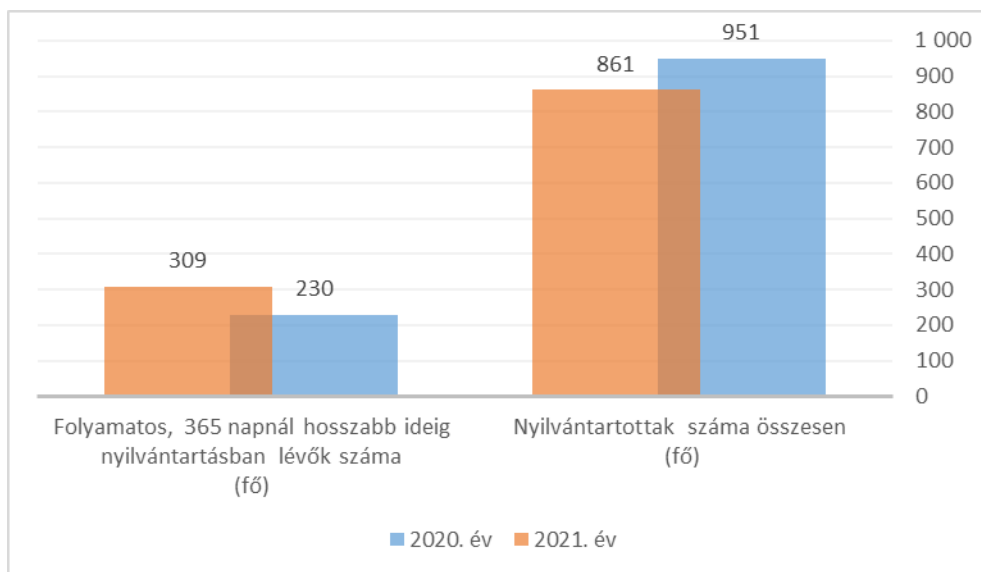
Családban élők esetén az egy főre eső jövedelem határa 34.200.-Ft, egyedül élő esetén 42.750.-Ft.

EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSRA JOGOSULTSÁG	2020	2021
Jogosultak száma tárgyévben	625	519
Elutasítás	69	42

Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

7. Munkanélküliség alakulása Sátoraljaújhelyen

Sátoraljaújhelyben a regisztrált álláskeresők száma 2020 évben 951 fő volt, 2021. évben pedig 861 fő. Folyamatos, 365 napnál hosszabb ideig nyilvántartásban lévők száma 2020 évben 230, míg 2021 évben 309 volt.



A regisztrált álláskereső létszámát az álláskeresői járadék típusú ellátásban, a nyugdíj előtti segély típusú ellátásban részesülők és az ellátás nélküli regisztrált álláskereső teszik ki.

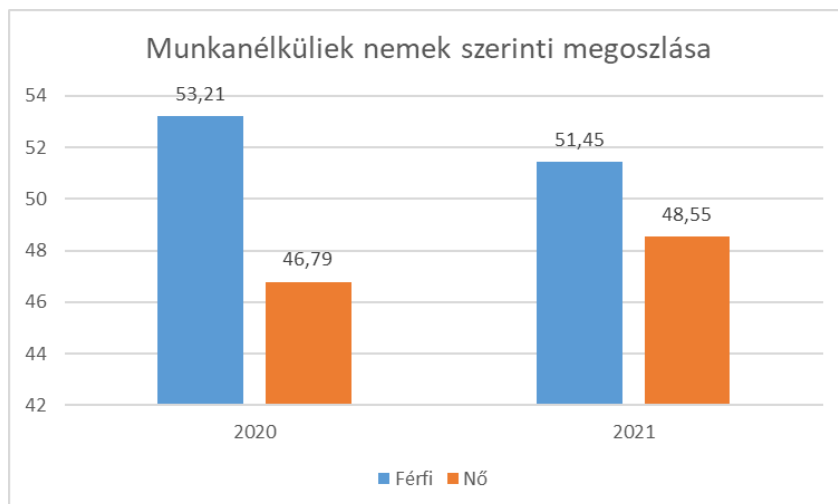
Év	Nyilvántartottak száma összesen (fő)	Folyamatos, 365 napnál hosszabb ideig nyilvántartásban lévők száma (fő)	Álláskeresői Járadék típusú ellátás (fő)	Nyugdíj előtti segély típusú ellátás (fő)	Munkavállalási korú népesség (fő)	Relatív mutató (%)
2020. év	951	230	95	66	9 050	10,51
2021. év	861	309	59	71	8 817	9,77

** Munkav. korú népes. fő - a KSH népszámlási ill. népességnyelvántartási adatai az előző év január 1-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)*

*** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában*

Forrás: Sátoraljújhegyi Járási Hivatal adatai; TeIR, KSH-TSTAR

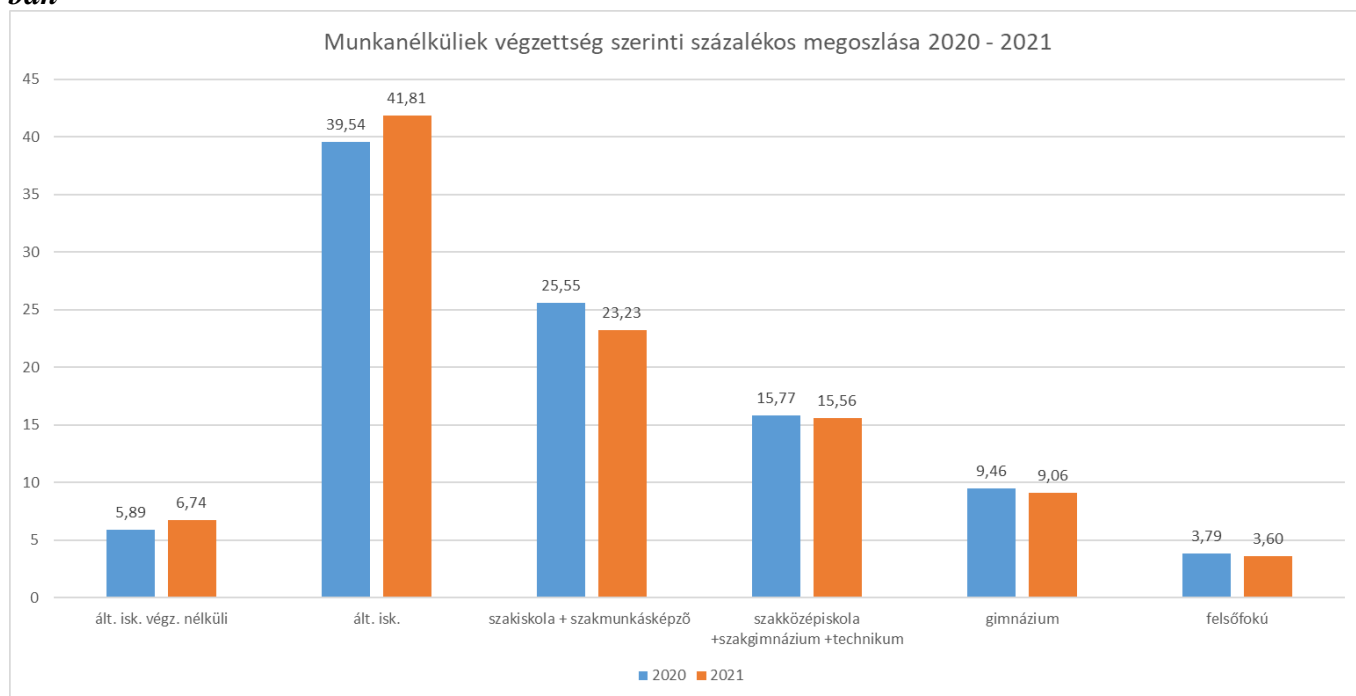
Munkanélküliek nemek szerinti megoszlása Sátoraljaújhelyben 2020 – 2021 között:



Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

Megállapítható a munkanélküliek esetében a férfiak vannak többségben, ez az arány a vizsgált két évben azonosságot mutat.

A regisztrált munkanélküliek végzettség szerinti megoszlásának alakulása %-os megoszlásban



Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

Megállapítható, hogy az álláskeresők nagy része aluliskolázott, 2021 évben a 41,81 %-ának legmagasabb iskolai végzettsége 8 általános, de további 6,74 % nem jutott el a 8. osztályig. Jól látszódik a diagramból, hogy a vizsgált két év esetében az arányok szinte változatlanok voltak.

Az alacsony képzettségi szint nagyban megnehezíti az álláskeresők visszajuttatását az elsődleges munkaerőpiacra. Leggyakrabban a munkaadók szakképzett, gyakorlott munkaerő felvételét tervezik, sőt a munkaadók gyakran jelzik a Foglalkoztatási Osztály felé, hogy olyan álláskeresőt szeretnének alkalmazni, aki több szakmával rendelkezik.

Annak érdekében, hogy csökkenjen a lakosság körében a szakképzetlenség száma, azaz képzések révén piacképes szakmához jussanak a 2020-2021. év folyamán szűkültek a lehetőségek.

A képzések a Kormány 70/2020. (III.26.) az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során a felnőttképzésben folyó oktatás és szakmai vizsgáztatás biztosításának eltérő szabályairól szóló rendelete alapján kerültek lebonyolításra, illetve több alkalommal felfüggesztésre.

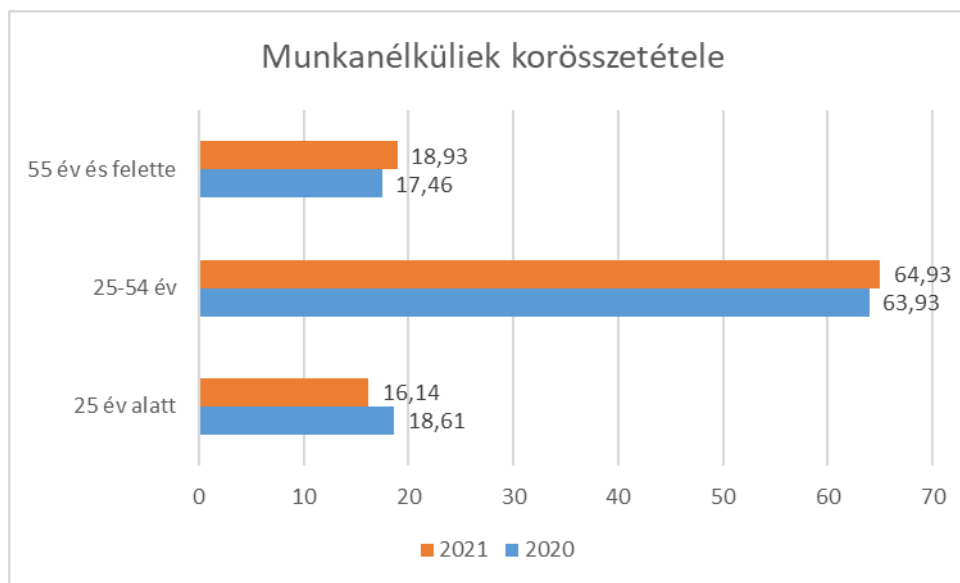
A szakképzési rendszer is jelentős átalakuláson esett át. Az Országos Képzési Jegyzéket a Szakmajegyzék váltotta fel, amely mindössze 174 alapszakmát tartalmaz. A változás során az alapszakmák, valamint az érettségi végzettséghez kötött szakképesítések iskolarendszerű képzésben, elsősorban a Szakképzési Centrumok által szerezhetőek meg.

A megváltozott körülményekhez igazodva a Foglalkoztatási Osztály 2020-2021. évi képzési programjában a szociális gondozó és ápoló, targoncavezető és raktáros, boltvezető, valamint a belépés a digitalizált munka világába elnevezésű képzések szerepeltek.

A képzettségeket figyelembe véve a 8 általános végzettséggel rendelkezők, és a szakképzetlenség számára komoly problémát okoz az elhelyezkedés. A munkanélküliek közel fele szakmai képzettséggel nem rendelkezik, ezáltal a munkaerő-piaci esélyeik is korlátozottak.

A szakmunkás végzettségűek iránt nagy a kereslet, ám legtöbbjük olyan szakképesítéssel rendelkezik, amelyre ma nincs jelentős igény. Az elavult szakképesítéssel rendelkezőknek önértékelésből nincs lehetőségük átképzésre, szakmaváltásuk a Foglalkoztatási Osztály támogatásával nem megvalósítható, így visszakerülésük a munka világába továbbra sem biztosított.

A regisztrált munkanélküliek korösszetétele 2020 – 2021. között az alábbiak szerint alakult:



Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

A munkanélküliek korösszetétel szerinti megoszlása tekintetében nincs érdemi változás.

A foglalkoztatás során első sorban a szakmával nem rendelkezők esetében, valamint azoknál merülnek fel problémák, akik több éve esetleg évtizede nem dolgoztak. Nehéz visszavezetni ezeket az embereket a munka világába, különösen akkor, ha nem is akarják. Ezen körből gyakori a hiányzás, a rossz munkavégzés és más munkahelyi problémák is adódnak. Szerencsére többen vannak azok, akik megbecsülik azt a lehetőséget, hogy munkát végezhetnek, s annak ellenére, hogy nem tudnak úgy teljesíteni, mint akik folyamatosan dolgoznak, de legalább megvan bennük a tenniakarás és az, hogy vissza akarnak illeszkedni azok közé, akik tisztességesen dolgoznak.

III. FEJEZET

A szociális szolgáltatások alakulása

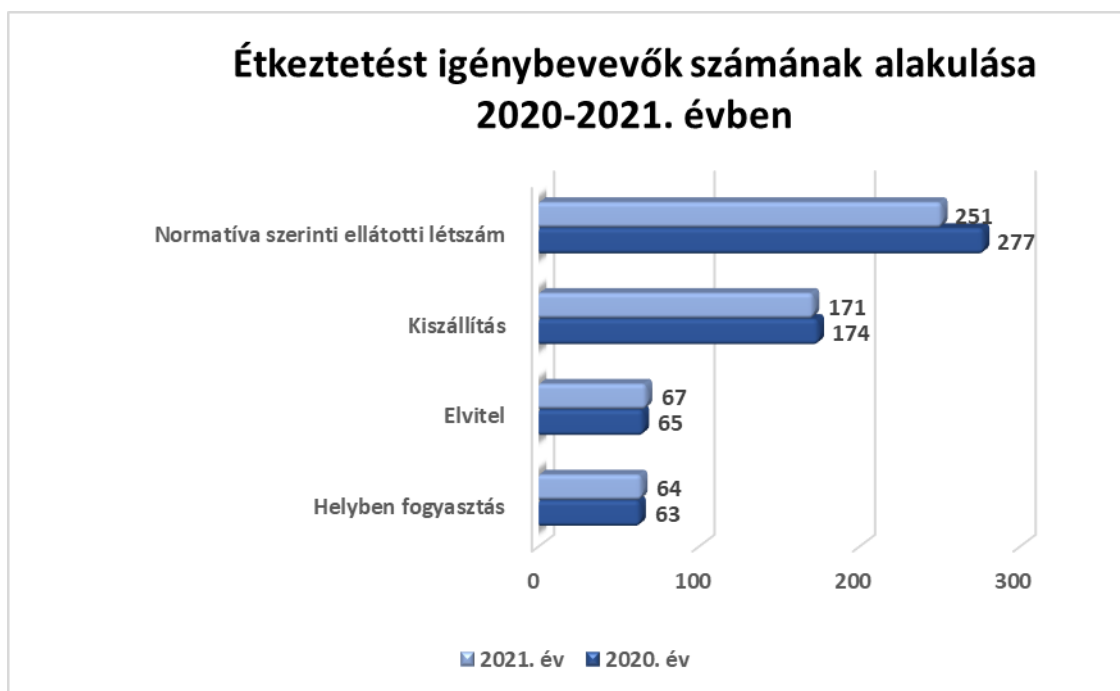
Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik számára tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

Sátoraljajúrhely közigazgatási területén élők, elsősorban idősök és fogyatékkal élő személyek veszik igénybe a szolgáltatást, mely folyamatosan, az év 365 napján biztosított számukra. Diétás étkezés igénybevételére is lehetőség van orvosi javaslatra.

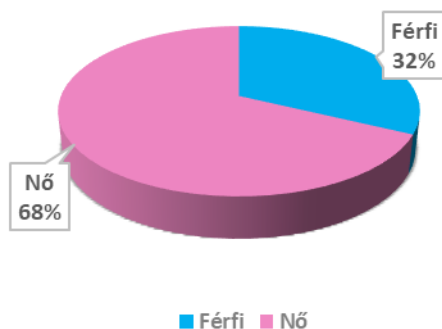
Az étkeztetésért az igénybe vevők rendszeres havi jövedelmük alapján személyi térítési díjat fizetnek az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint.

Az igénybe vevők számának alakulása az igénybevétel módja szerinti bontásban 2020-2021-ben:

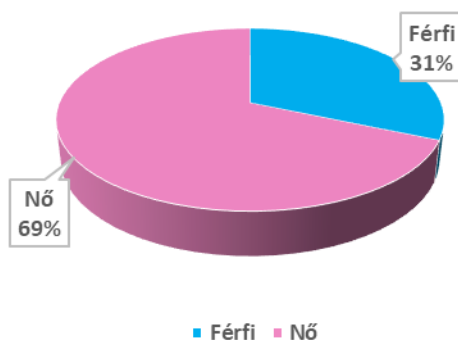


Az igénybe vevők közül legtöbben kiszállítással veszik igénybe az étkezést.

Étkeztetést igénybevevők nemenkénti megoszlása 2020. évben

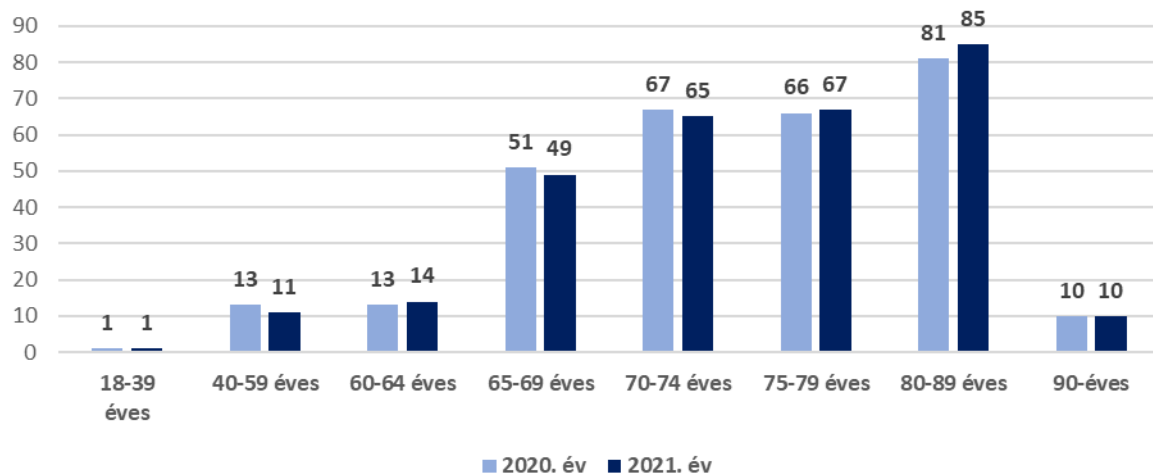


Étkeztetést igénybevevők nemenkénti megoszlása 2021. évben



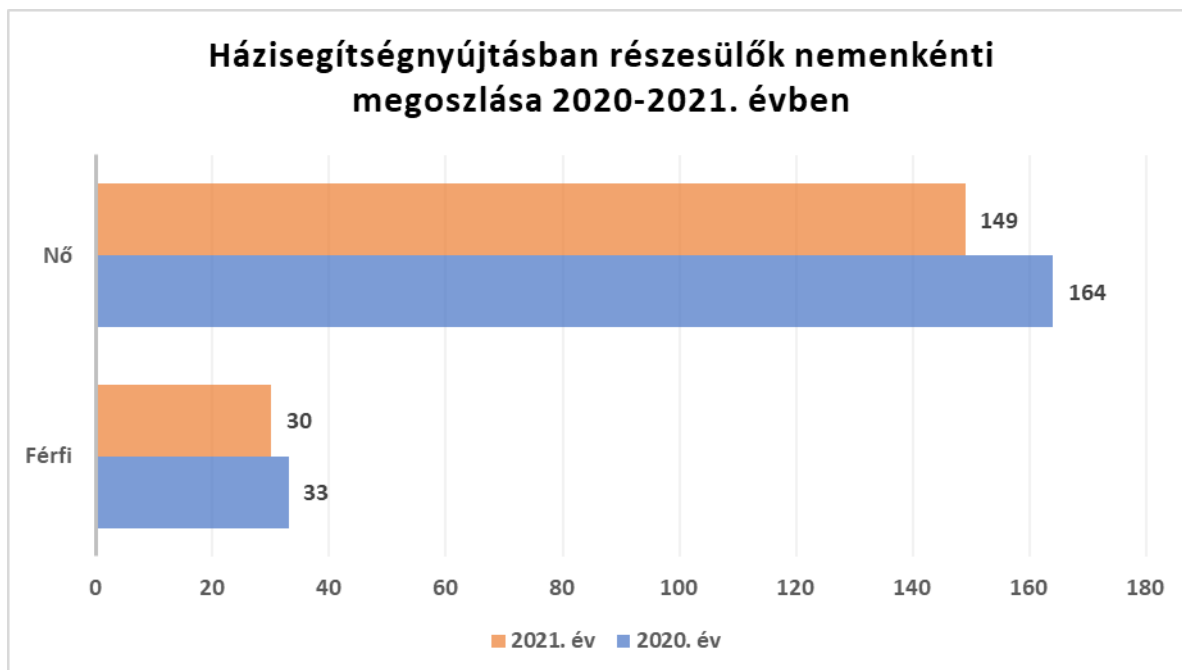
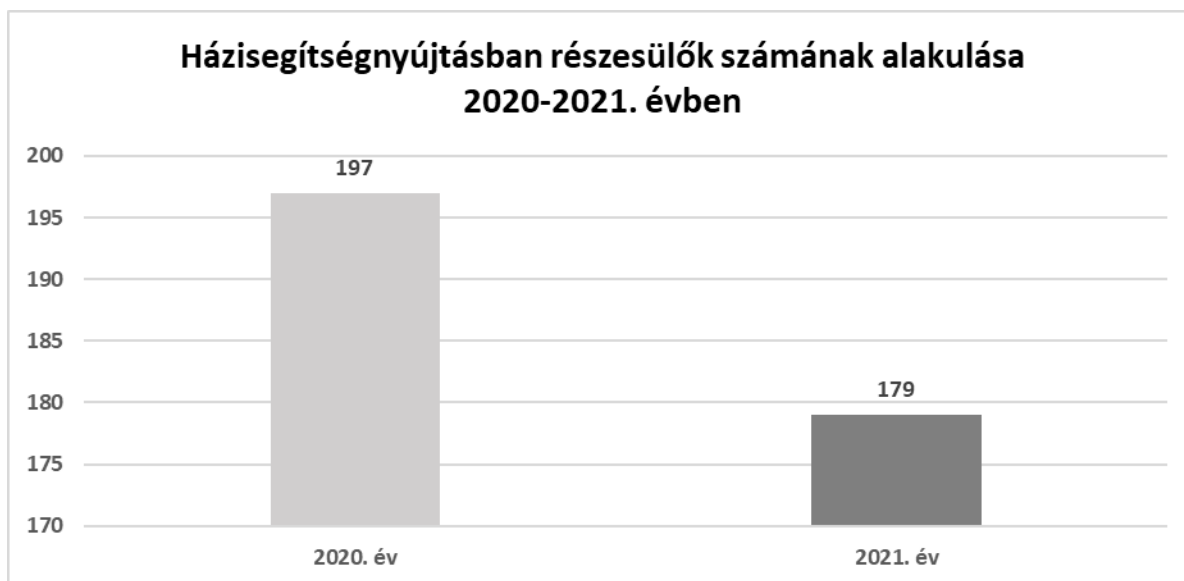
Az ellátásban részesülők 32-31%-a férfi, 68-69%-a nő.

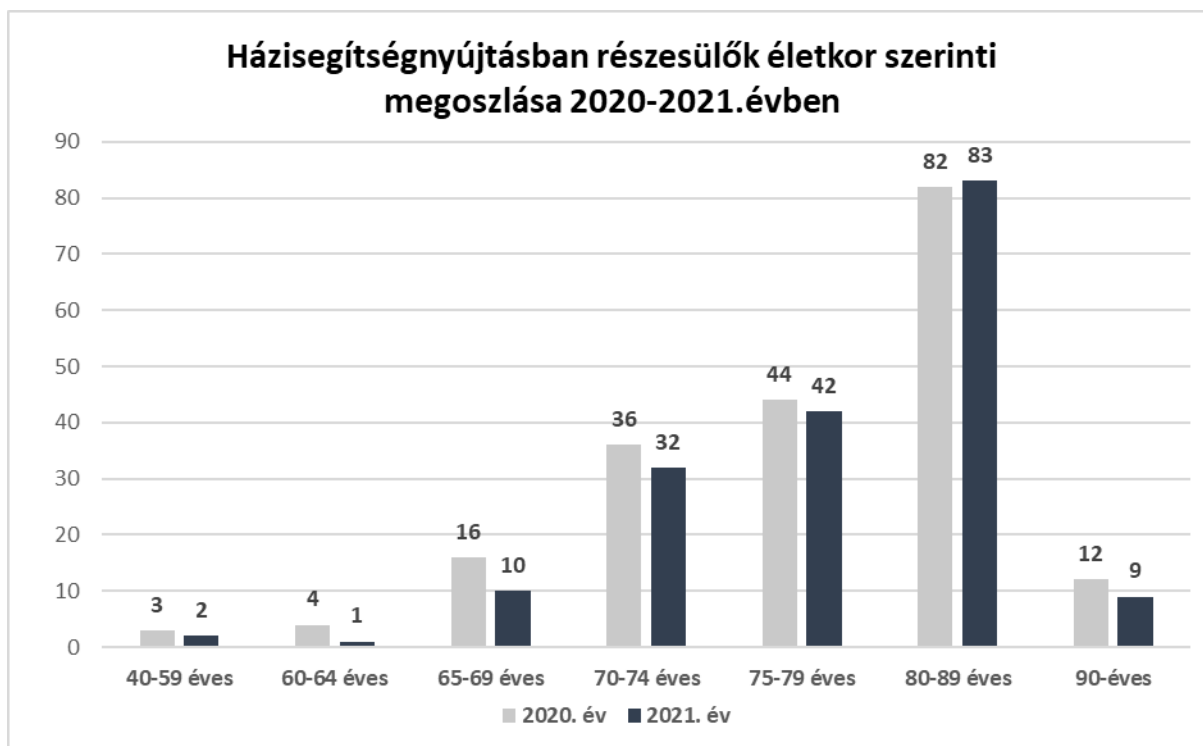
Étkeztetést igénybevevők életkor szerinti megoszlása 2020-2021. évben



Házi segítségnyújtás

A Sátoraljaújhely közigazgatási területén élő, gondozási szükséglettel rendelkező személyek a saját lakókörnyezetükben kaphatnak segítséget az önálló életvitel fenntartásához. Házi segítségnyújtás keretében személyi gondozással és szociális segítséssel szakképzett gondozók nyújtanak segítséget a napi tevékenységekhez, a személyi és környezeti higiéné megtartásához, a háztartás viteléhez, a gyógyszereléshez, az ügyintézéshez a gondozási szükségletnek megfelelően. A szolgáltatás igénybevételére munkanapokon 7.30-tól 15.30-ig van lehetőség





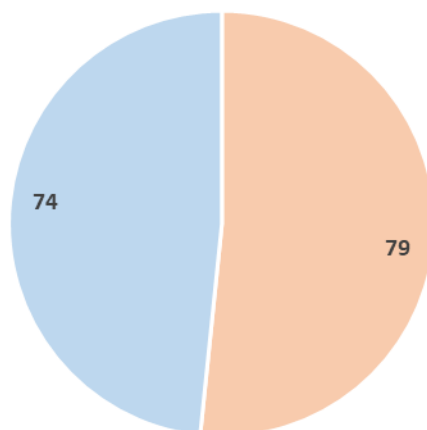
Életkorukat tekintve megállapítható, hogy az ellátásban részesülők túlnyomórésze 70 éven felüli, különösen magas a 80 évnél idősebb ellátottak száma. Az ellátotti létszámnak és szakmai elvárásoknak megfelelő szakdolgozói létszám biztosítása szükséges a napi feladatellátáshoz. A megfelelő tárgyi feltételek - irodahelyiség, mosási lehetőség - rendelkezésre állnak a Hősök tere 10. szám alatti épületben.

Idősek nappali ellátása

A Hősök tere 10. és a Hunyadi u. 8. szám alatt működő 45-45 férőhelyes idősek nappali intézménye a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló idős (indokolt esetben a 18. életévüket betöltött) személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, közösségi programokra, a szabadidő tartalmas eltöltésére.

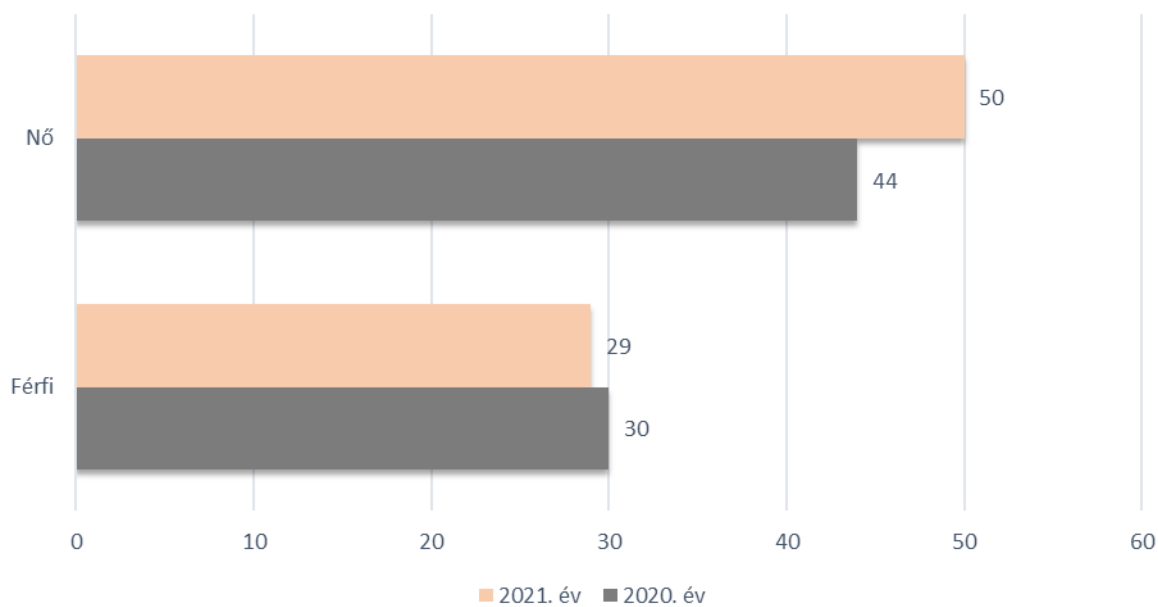
Az idősek klubja szolgáltatásait hétfőtől szombatig vehetik igénybe a Sátoraljaújhely közigazgatási területén élők.

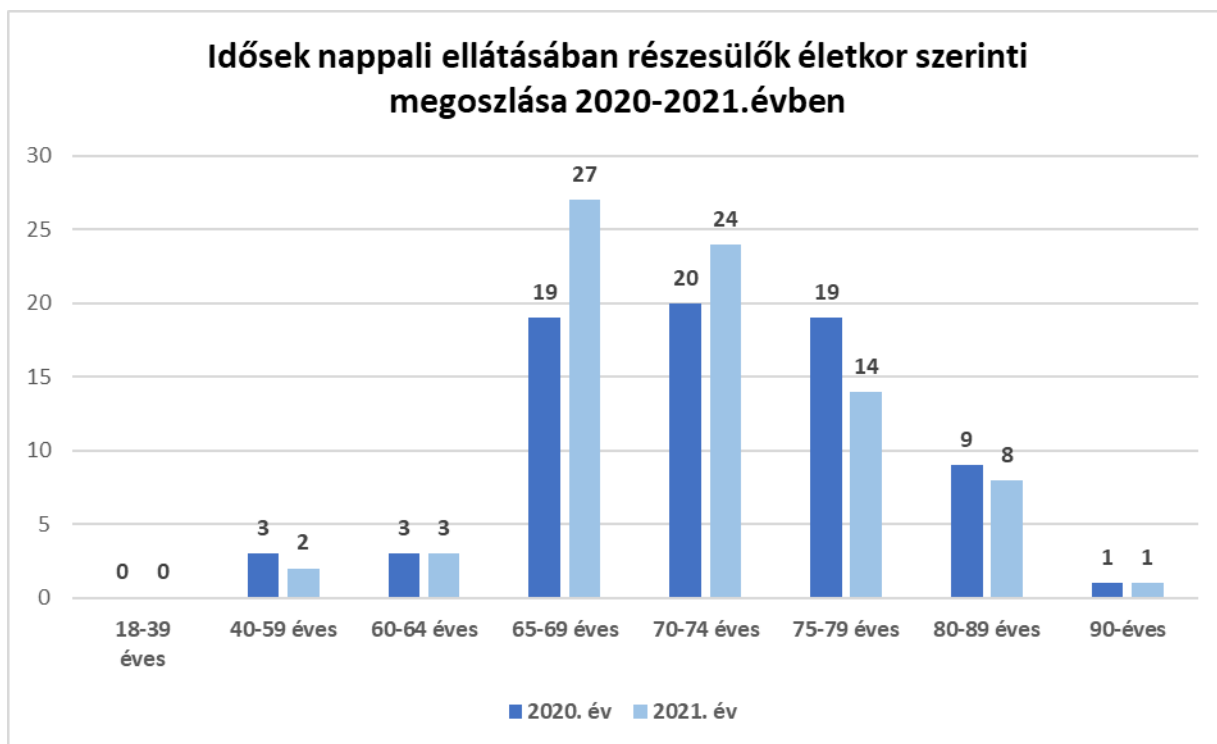
Idősek nappali ellátásban részesülők számának alakulása 2020-2021.évben



2021. év 2020. év

Idősek nappali ellátásban részesülők nemenkénti megoszlása 2020-2021.évben



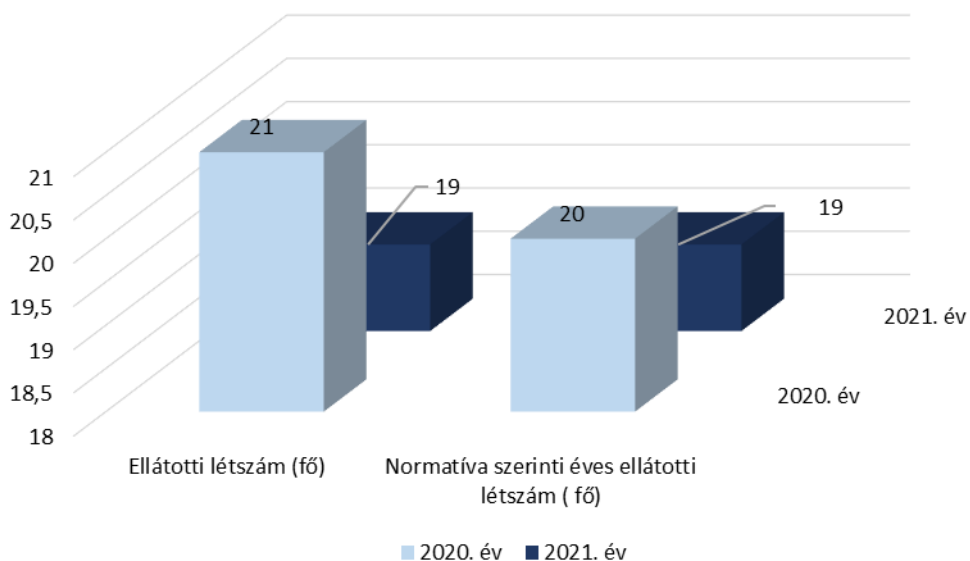


Az ellátotti létszám emelkedett. A férfiak és a nők aránya jelentősen nem változott. Telephelyenként 1 fő terápiás munkatárs és 2 fő szociális gondozó látja el a napi gondozási feladatokat a szakmai előírásoknak megfelelően.

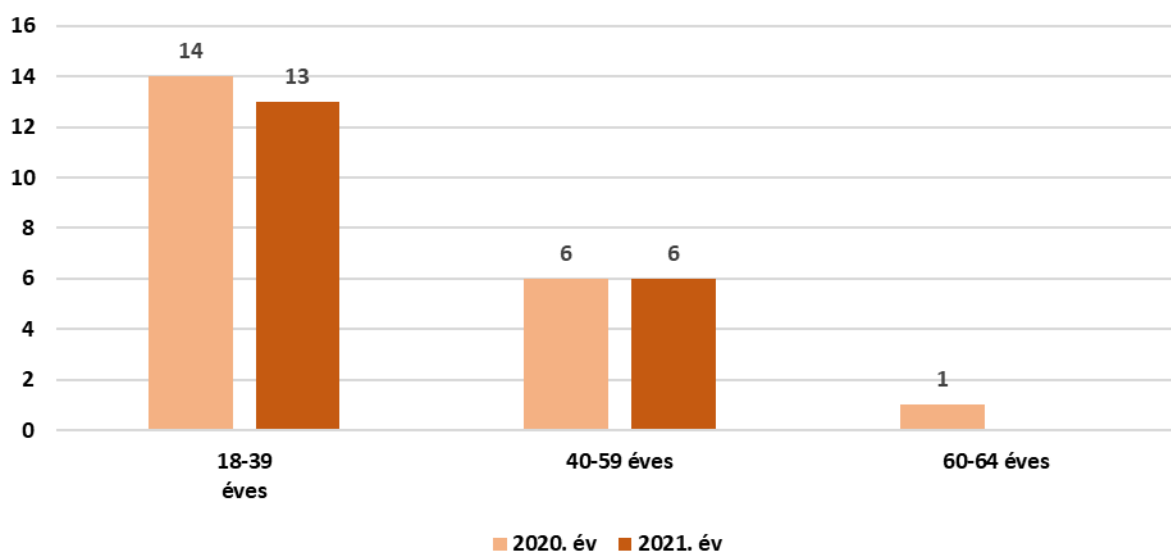
Fogyatékosok nappali ellátása

A Hunyadi u. 8. szám alatti Fogyatékosok Napközi Otthona szolgáltatásait hétfőtől péntekig az Alsóregmec, Bózsza, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzéradvány, Hollóháza, Kishuta, Kovácsvágás, Mikóháza, Nagyhuta, Nyíri, Pálháza, Pusztafalu, Vágáshuta, Vilyvitány és Sátoraljújhely közigazgatási területén élő fogyatékkal élő felnőttek vehetik igénybe. A fogyatékosok nappali intézménye a saját otthonukban élő fogyatékos személyek számára biztosít étkezési, mosási és tisztálkodási lehetőséget, szabadidős programokat, képesség- és készségfejlesztő foglalkozásokat. Az ellátásért az igénybe vevők az önkormányzati rendelet szerint, rendszeres havi jövedelmük alapján térítési díjat fizetnek.

Fogyatékosok nappali ellátásában részesülők számának alakulása 2020-2021. évben



Fogyatékosok nappali ellátásában részesülők életkor szerinti megoszlása 2020-2021. évben



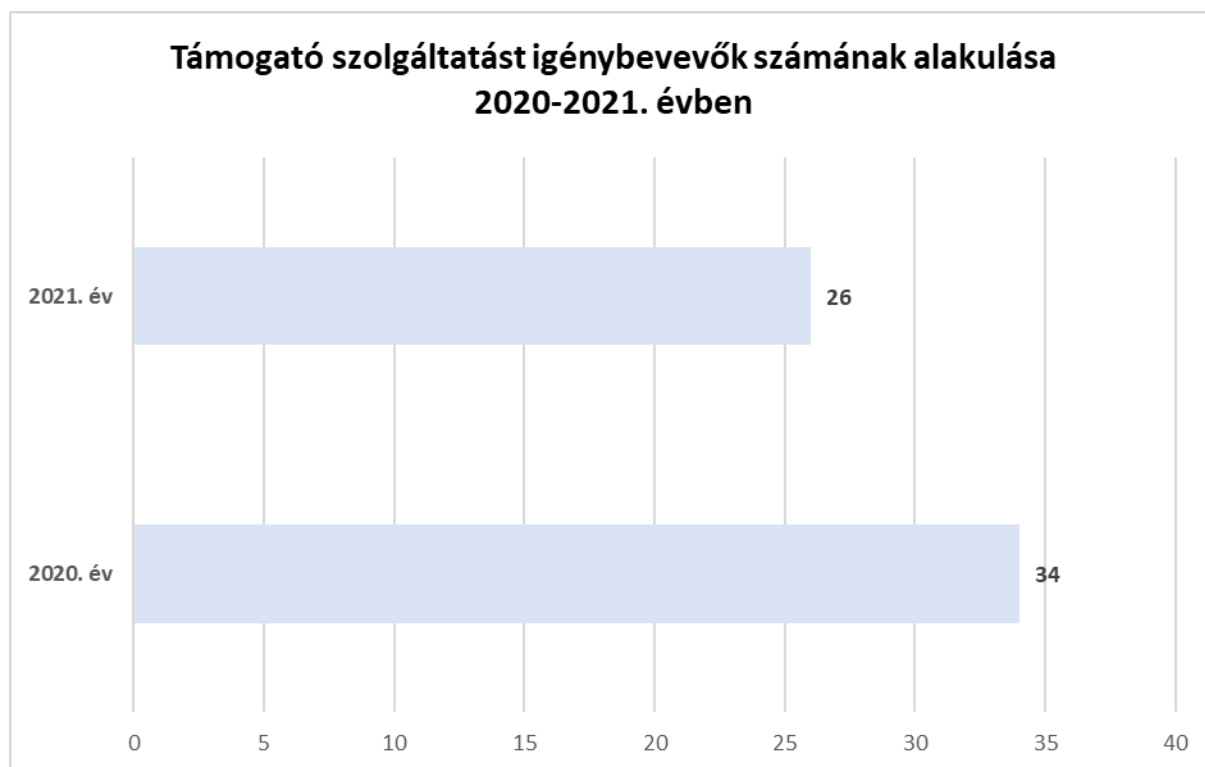
Az ellátásban részesülők életkor szerinti megoszlása és átlagéletkora nem változott az elmúlt években. Az ellátottak egyedül, illetve hozzátartozóval járnak be az intézménybe. Az igénybe vevők felét a Támogató Szolgálat gépkocsija szállítja.

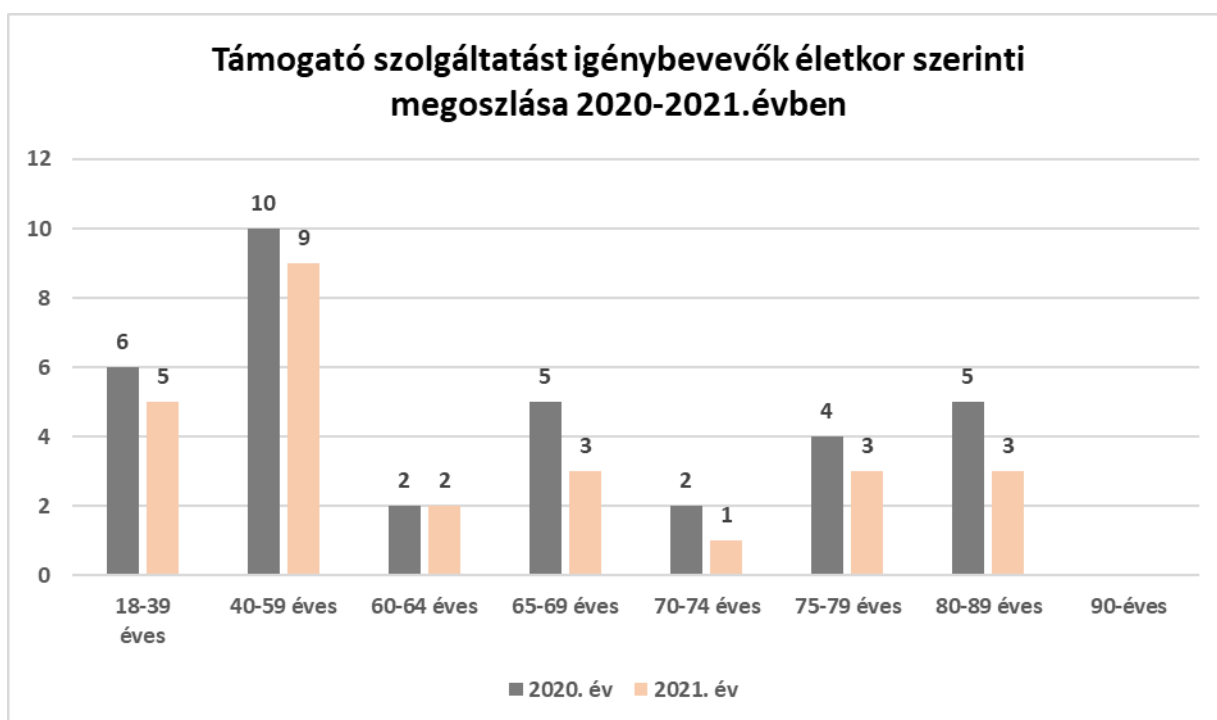
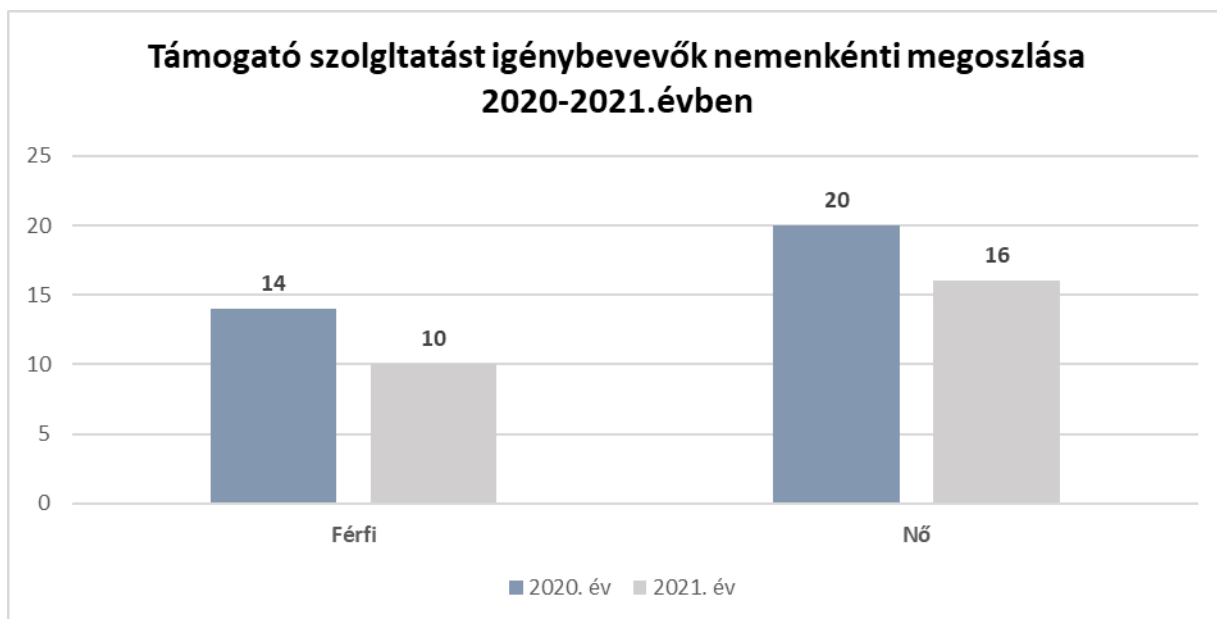
1 fő terápiás munkatárs és 2 fő szociális gondozó látja el a napi szakmai feladatokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek önálló életvitelének és a közszolgáltatások elérésének segítése, melyet a Sátorajaiújhely, Alsóregmec, Bózsva, Felsőregmec, Füzér, Hollóháza, Kishuta, Kovácsvágás, Mikóháza, Pusztafalu, Vágáshuta és Vilyvitány települések közigazgatási területén élő fogyatékkal élők vehetnek igénybe. A Hősök tere 10. szám alatti telephelyen működik a támogató szolgálat irodája. A szolgáltatás igénybevételére munkanapokon, hétfőtől péntekig 7.30-15.30. óráig van lehetőség. Információnyújtással és tanácsadással segíti a különféle ellátások igénybevételét. Személyi segítség keretében a napi gondozási – ápolási feladatok ellátásához, a gyógyszerezéshez, a háztartás viteléhez, az ügyintézéshez és érdekérvényesítéshez gondozók nyújtanak segítséget.

A szállító szolgáltatás rendszeres és alkalmi szállítással segíti a fogyatékkal élőket az ügyintézésben, a különféle szolgáltatások igénybevételében. Rendszeres szállítást továbbra is elsősorban a Fogyatékosok Napközi Otthonába végzik, alkalmi szállítást pedig egészségügyi ellátás igénybevétele és a különféle szolgáltatásokhoz való hozzájutás céljából veszik igénybe a fogyatékkal élők.





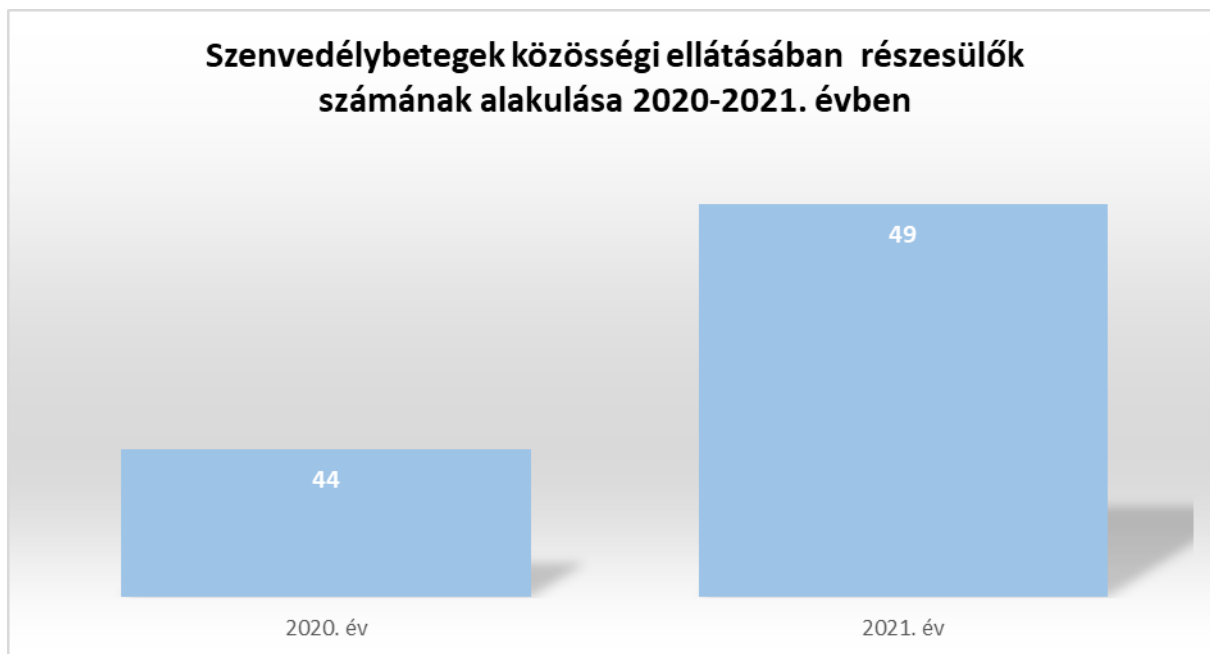
Az életkor szerinti megoszlásnál valamennyi korcsoport megjelenik. Szállítást főleg a fiatalabb ellátottak vesznek igénybe (rendszeres szállítás a nappali ellátás igénybevételéhez), személyi segítség igénybevétele pedig túlnyomórészt az idősebb korosztálynál jellemző.

A Támogató Szolgálat vezető irányításával 2 fő gondozó és 1 fő gépkocsivezető látja el a napi gondozási és szállítási feladatokat. A szolgáltatásért az igénybe vevők az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint fizetnek térítési díjat.

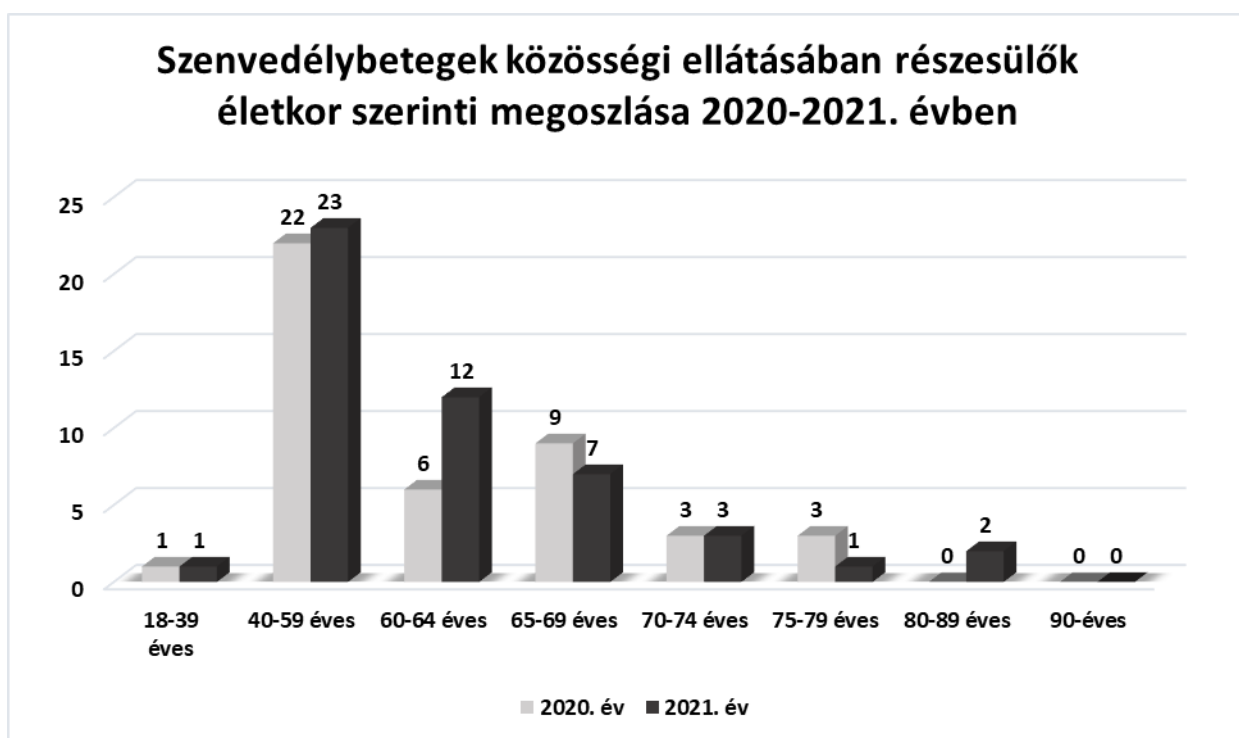
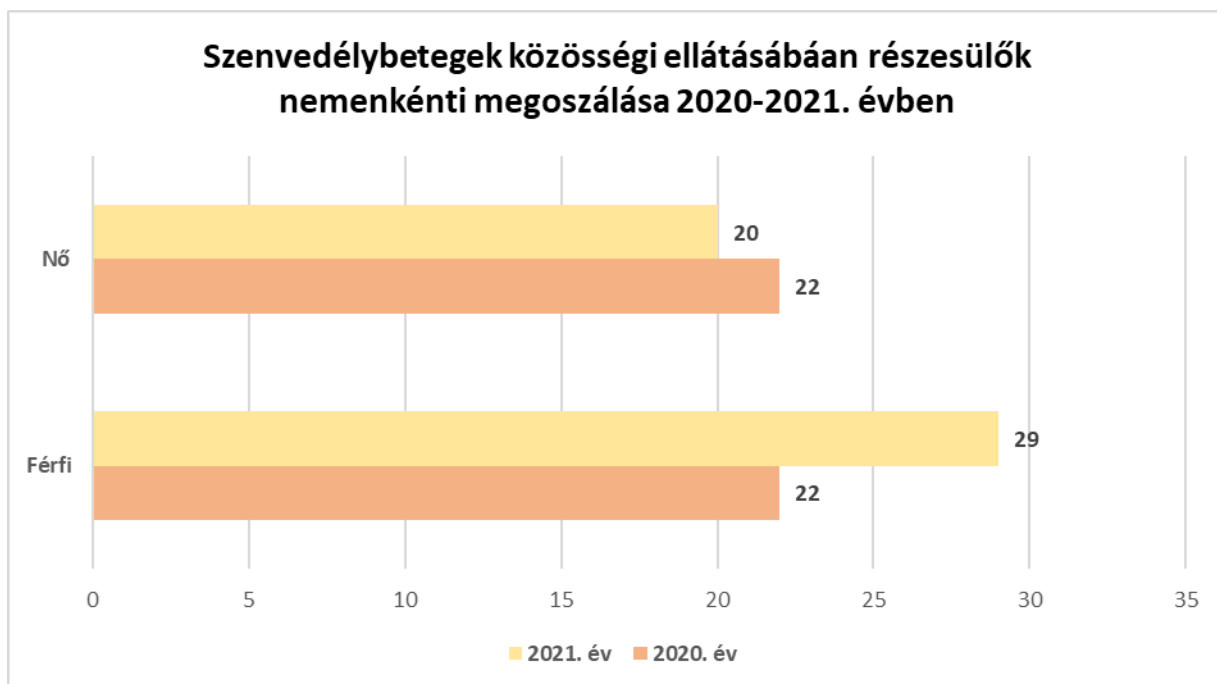
Szenvedélybetegek közösségi ellátása

A Sátoraljajújhely közigazgatási területén élő, nem akut veszélyeztető állapotú szenvedélybetegek számára a szenvedélybetegek közösségi ellátása nyújt segítséget az önálló életvitelhez, a mindennapi életben adódó konfliktusaik, problémáik megoldásához, az egészségügyi ellátások igénybevételéhez, pszichés és egészségi állapotuk javításához, továbbá elősegíti társadalmi beilleszkedésüket. A Hősök tere 10. szám alatt vehető igénybe a szolgáltatás hétfőtől-péntekig 7.30-15.30-ig, térítésmentesen. Terápiás munkatárs irányításával 2 fő gondozó látja el a napi szakmai feladatokat, akiknek a munkáját orvos konzultáns segíti havi 4 órában.

Az ellátás során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció, tanácsadás különböző formái valósulnak meg. Az egyéni esetkezelés mellett csoportfoglalkozásokat, továbbá különféle közösségi programokat vehetnek igénybe az ellátásban részesülők.



A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, aminek következtében az igénybe vevők száma, összetétele év közben gyakran változik, de az átlaglétszám nem változott az elmúlt két évben. A nemek szerinti megoszlásnál viszont elmozdulás figyelhető meg a férfiak arányában, akiknek az aránya 2021.évben jelentősen emelkedett az igénybe vevők körében.



Életkor tekintetében a 40-59 éves korcsoportba tartozók teszik ki az ellátottak túlnyomó részét, de 2021-ben a 60-64 évesek száma is emelkedett az előző évhez képest.

Család – és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központ a Hősök tere 10. szám alatti telephelyen működik, két szakmai egységből áll.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Sátoraljaújhely közigazgatási területén látja el a gyermekjóléti szolgáltatás, valamint a családsegítés feladatait.

A veszélyeztetettség megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében figyelemmel kíséri a gyermekek, családok életkörülményeit, szociális helyzetét, a gyermekjóléti és szociális ellátások iránti igényét a gyermekvédelmi vagy hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Családsegítés keretében biztosítja a szociális, mentálhigiénés és életvezetési tanácsadást, segíti az anyagi nehézséggel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz való hozzájutást, valamint a szociális és egyéb szolgáltatások igénybe vételét.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a Sátoraljaújhelyi Járás vonatkozásában biztosítja a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységeiket, valamint a speciális szolgáltatások igénybe vételét:

- Óvodai – és iskolai szociális segítő szolgáltatást,
- Készenléti szolgálatot,
- Pszichológiai tanácsadást,
- Kapcsolattartási ügyeletet.

A szolgáltatást igénybe vevők számának alakulása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat illetve a Család- és Gyermekjóléti Központ vonatkozásában:

	2020.		2021.	
	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Gyermekjóléti Központ	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Család- és Gyermekjóléti Központ
A szolgáltatást igénybevevő személyek száma	446 fő	347 fő	394 fő	434 fő

A számadatok alapján csökkent a család- és gyermekjóléti szolgálat igénybe vevőinek száma, a központ szolgáltatásait azonban többen vették igénybe.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásait igénybevevők nem és korcsoport szerinti megoszlása:

Alapellátásban és védelembe vétel keretében gondozott gyermekek korcsoportonkénti megoszlása

Kor-csoport	2020. év Alap-ellátás	2021. év Alap-ellátás	2020. év Védelembe vétel		2021. év Védelembe vétel	
			Sátoraljaúj-hely	Járás	Sátoraljaúj-hely	Járás
0-5 éves	13	22	10	7	21	5
6-13 éves	54	58	36	16	40	15
14-17 éves	67	44	40	44	65	40
Összesen:	134	124	86	67	126	60

A 0-13éves korosztályon belül emelkedett mind az alapellátásban, mind a védelembe vétel keretében gondozott gyermekek száma az előző évhez képest.

A 14-17 éves korosztály vonatkozásában csökkenés figyelhető meg az alapellátásban, a védelembe vett fiatalok száma azonban emelkedett.

Az ellátásban (családsegítés, alapellátás, védelembe vétel) részesülők probléma-típus (veszélyeztetettség) szerinti megoszlása:

Probléma típusa	Szolgálat		Központ	
	2020. év	2021. év	2020. év	2021. év
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	58	47	46	33
Gyermeknevelési problémák	63	35	105	157
Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	1	17	33	28

Probléma típusa	Szolgálat		Központ	
	2020. év	2021. év	2020. év	2021. év
Magatartászavar, teljesítményzavar	16	10	8	13
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők gyermek közti)	15	17	96	66
Szülők vagy a család életvitele	22	19	105	93
Szülői elhanyagolás	31	46	190	175
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális)	5	7	18	17
Fogyatékoság, retardáció, egyéb egészségügyi probléma	-	-	1	4
Szenvedélybetegségek	3	14	5	6
Foglalkoztatással kapcsolatos	35	31	6	4
Ügyintézés, információkérés kapcsolatos	116	33	-	7
Problémák száma összesen	364	276	613	603

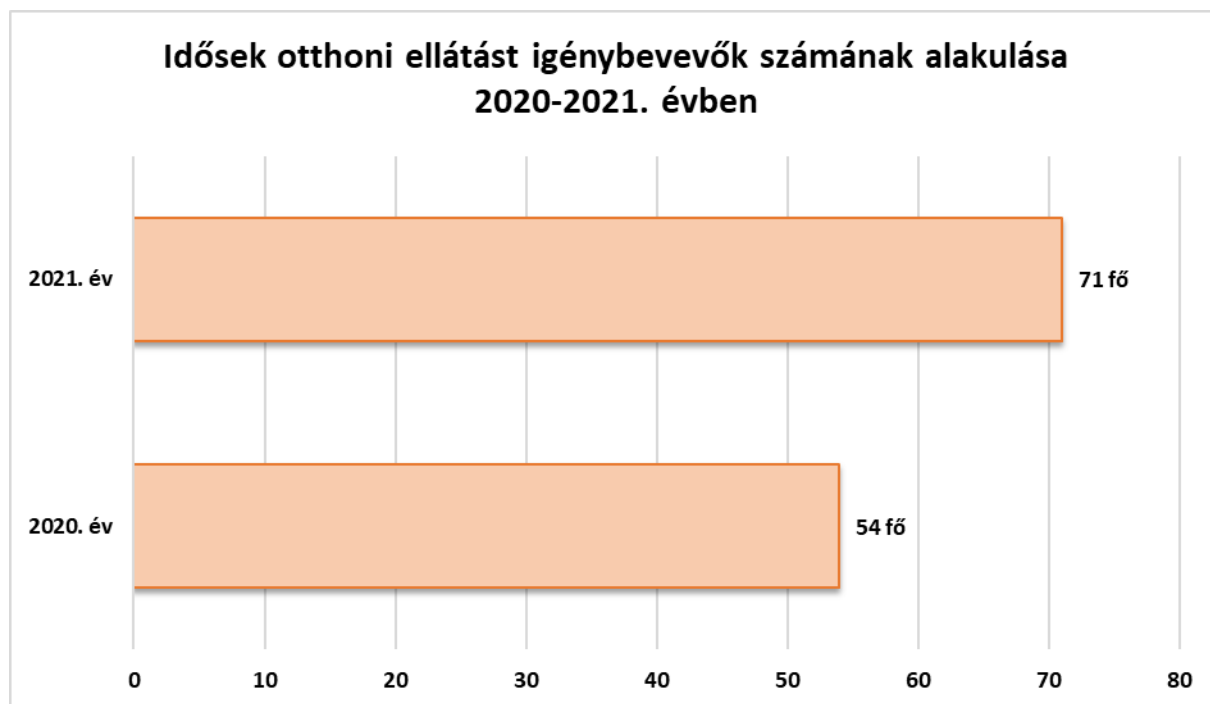
A szülői elhanyagolás, az anyagi, valamint a gyermeknevelési problémák jelentek meg a legmagasabb számban.

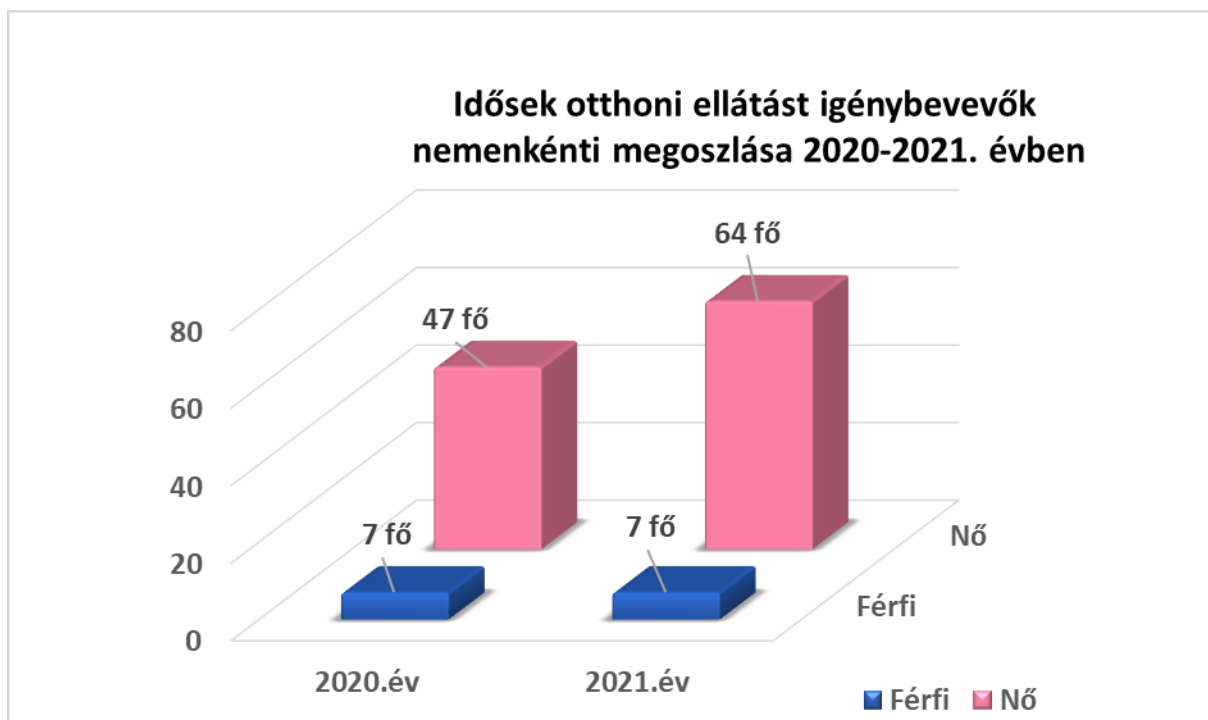
Idősek Otthona

A dr. Molnár János u. 12. szám alatt működő idősek otthona Borsod- Abaúj- Zemplén megye területéről fogadja azon ellátottakat, akik:

- *a jogszabályban meghatározott gondozási szükséglettel rendelkezik, de rendszeres fekvőbeteg- gyógyintézeti kezelést nem igényelnek, az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötték,*
- *18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékossága miatt önmagáról gondoskodni nem képes és meghatározott gondozási szükséglettel rendelkezik, ha ellátása más típusú ápolást- gondozást nyújtó intézményben nem biztosított.*

Az ellátás igénybevétele önkéntes. A felvétel a szolgáltatást igénybe vevő, vagy törvényes képviselője kérelmére történik. Az intézményvezető az ellátásra vonatkozó igényt nyilvántartásba veszi. A kérelem benyújtását követően előgondozást és gondozási szükséglet vizsgálat történik.





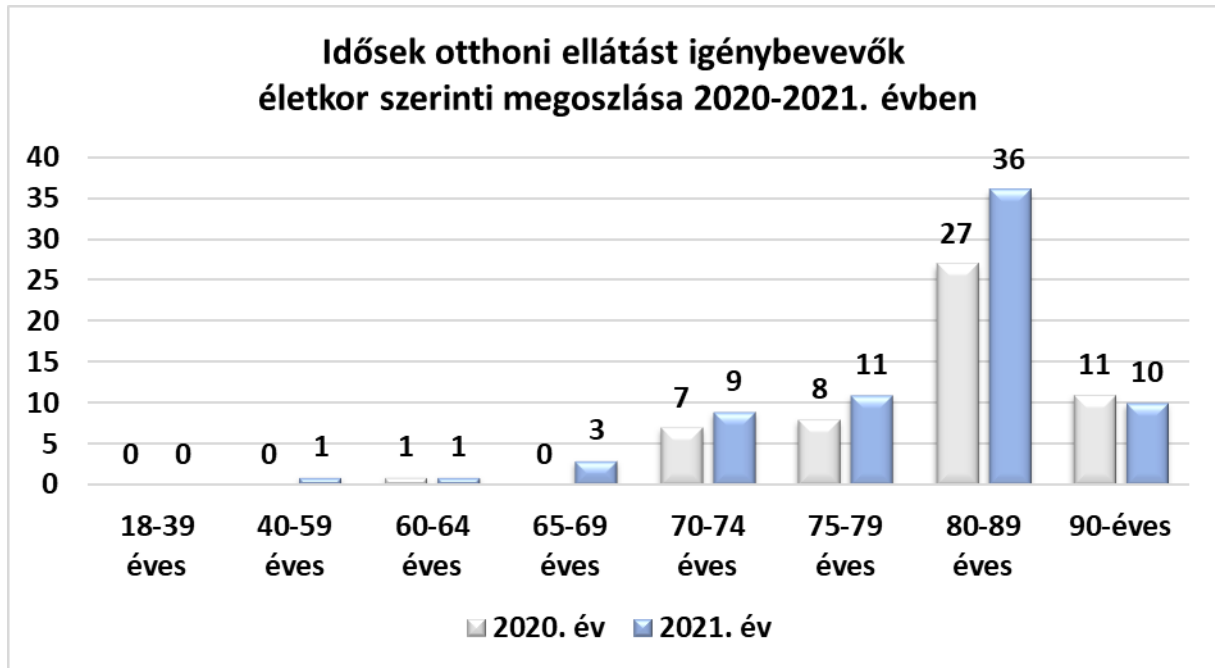
Az intézmény a teljeskörű ellátás keretében biztosítja a napi 24 órás felügyeletet, az egészségügyi- orvosi ellátást, kórházba, szakrendelésre jutás feltételeit, alapgyógyszert, test-távoli gyógyászati segédeszközöket, az étkeztetést, az egyénre szabott – egészségi, mentális állapotnak megfelelő - gondozást, foglalkoztatást, mentálhigiénés ellátást. Biztosítja továbbá a textíliával, tisztálkodási szerrel való ellátást, a ruházat mosását és javítását.

A folyamatos ellátáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítottak. A felszerelési tárgyak az életkori sajátosságoknak, az egészségi állapotnak és szükségletnek megfelelnek.

Az intézménybe költöző lakóink állapota egyre súlyosabb, sokkal több az ágyban fekvő, segédeszközt igénylő ellátott. A korábbi évekhez képest a gondozási szükségletek is megnövekedtek, ami fizikailag és lelkileg egyre megterhelőbb a szakdolgozók számra. Fontos a biztonságos, nyugodt környezet és az ápolási- gondozási szükségletnek megfelelő feltételek biztosítása. A lakók ellátása önállóságuk megtartása mellett, személyiségi jogainak tiszteletben tartásával és a szakmai protokollok betartásával történik. A szakmai feladatok ellátása, az egyéni gondozási tervben foglaltaknak megfelelően, az orvos utasításának betartásával történik. A gondozási terv évente, illetve állapotromlás esetén soron kívül felülvizsgálatra kerül.

Heti négy órában van orvosi ellátás, illetve szükség szerint telefonon is szakmai útmutatást ad egy-egy lakó egészségi problémája esetén. Az ellátásban részesülők térítésmentesen kapják a jogszabályban előírt hatóanyagú gyógyszereket, melyet az orvos hagy jóvá alapgyógyszer listaként. Az intézmény gondoskodik a gyógyszerek beszerzéséről és biztonságos tárolásáról.

A járó beteg szakellátás igénybevétele időpont egyeztetés alapján történik. Akut események miatt kórházi ellátásra kerül sor. A betegszállítók számos alkalommal nem vitték el a lakókat a szakrendelésre a túlterheltségük miatt, ezért gyakran kell intézményi gépjárművet igénybe venni, illetve az ellátottak biztonsága érdekében az ápolói kíséretet megoldani. Viszont ez azt eredményezi, hogy ezen időre csökken a szolgálatot teljesítők száma az idősök otthonában.



Az éves munkaterv alapján mentálhigiénés szakember szervezi a szabadidő kulturált eltöltését, biztosítja a személyre szabott foglalkoztatást. Aktivitást segítő fizikai, szellemi- szórakoztató, kulturális tevékenységeket, kis- és nagycsoportos foglalkozásokat szervez. Feladata továbbá az új lakók beköltözésének és beilleszkedésének segítése, a mentális egyensúly megteremtése. Közreműködik a hivatalos ügyek intézésében, például lakcímváltozás bejelentése, közgyógyellátás intézése, számlák befizetése, stb. Nagy szerepe van hozzátartozókkal való kapcsolattartás elősegítésében.

Az idős emberek számára fontos hitélet gyakorlását a televízió és rádió közvetítések által voltak biztosítottak. Az egyéni foglalkozás és pszichés gondozás került előtérbe, valamint a hozzátartozókkal való telefonos, illetve interneten keresztüli kapcsolattartás. Arra törekedtek, hogy csökkentsék a bezártság érzését és megmaradjon a külvilággal való kapcsolattartás.

11.Szociális szolgáltatást biztosító intézményrendszer

11.1 Az Egyesített Szociális Intézmény dolgozói létszámának alakulása 2020-2021. évben

Ellátási forma	Munkakör	Előírt létszám	Betöltött létszám	Hiányzó létszám
1. Étkeztetés	asszisztens (100 fő felett) 270 főre	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
2. Házi segítségnyújtás	A tevékenységnaplóban összesített óraszám alapján		22 fő (napi 8 órában) 1 fő (napi 4 órában)	-
	10 vagy több fő állású gondozó esetén vezető gondozó	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
3. Család- és Gyermekjóléti Központ	szakmai vezető	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
	esetmenedzser/tanácsadó (7000 fő járási lakosság számra vetítve, de minimum 3 fő, azzal , hogy esetmenedzser esetében-ha ez magasabb létszámot eredményez- minden 50 ellátott családra 1 fő) 22.267 főre vetítve	3,18 fő	4 fő (napi 8 órában)	-
	szociális asszisztens (10.000 fő járási lakosság-számra vetítve)	2 fő	2 fő (napi 8 órában)	-
	óvodai- és iskolai szociális segítő (1000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 3000 fő felett)	3 fő	3 fő (napi 8 órában)	-
4. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	családsegítő (4000 fő lakosságszámra vetítve, vagy -ha ez magasabb létszámot eredményez- minden 25 ellátott családra 1 fő , de minimum 1 fő) 15.052 főre vetítve	3,76 fő	3 fő (napi 8 órában)	-

Ellátási forma	Munkakör	Előírt létszám	Betöltött létszám	Hiányzó létszám
5. Támogató Szolgálat	vezető	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
	gondozó	2 fő	2 fő (napi 8 órában)	-
	gépkocsivezető (segítő)	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
6. Idősek Klubja Hősök tere	nappali ellátást vezető	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
	gondozó (45 főre vetítve)	1,8 fő	3 fő (napi 8 órában)	-
	6 napos nyitva tartás esetén 45 főre vetítve	0,9 fő		
	gondozó összesen	2,7 fő		
7. Idősek Klubja Hunyadi	nappali ellátást vezető	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
	gondozó (45 főre vetítve)	1,8 fő	3 fő (napi 8 órában)	-
	6 napos nyitva tartás esetén 45 főre vetítve	0,9 fő		
	gondozó összesen	2,7 fő		
8. Szenvedélybeteg- közösségi ellátá- sa	integrált ellátás ke- retein belül: terápiás munka- társ	1 /2 fő	1/2 fő (napi 4 órában megbízással)	-
	gondozó (47 ellátottra)	2 fő	2 fő (napi 8 órában)	-
	orvos konzultáns	1 fő	1 fő (havi 4 órában)	-
9. Fogyatékosok nappali intézmé- nye	intézményvezető	1 fő	Alapszolgáltatási Központ vezető látja el	-
	terápiás munka- társ	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
	gondozó (20 főre vetítve)	1,2 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
10. Idősek Ottho- na	intézményvezető	1 fő	1 fő (napi 8 órában)	-
	orvos (100 férőhely alatt)	1 fő	1 fő (heti 4 órában)	-

ápoló/gondozó (72 férőhelyre vetítve)	17,28 fő	18 fő (napi 8 órában)	-
terápiás munkatárs (72 férőhelyre vetítve)	1,44 fő	1 fő (napi 8 órában) 1 fő kapcsoló munkakörben (napi 4 órában)	-

Az Egyesített Szociális Intézmény 2020-2021. évi kiadásainak alakulása szakfeladatonkénti bontásban:

Kormányzati funkciók	Kiadás	2020. évben Felhasználás e Ft-ban	2021évben Felhasználás e Ft-ban
102023 Időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása	Személyi juttatások	124 304	136 288
	Munkaadókat terhelő	22 840	25 708
	Dologi kiadások	45 448	45 426
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	38	54
	Beruházás	271	683
	Összesen:	192 901	208 159
102031 Idősek nappali ellátása	Személyi juttatások	21 475	21 480
	Munkaadókat terhelő járulékok	3 545	3 413
	Dologi kiadások	1 668	1 716
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0
	Beruházás	29	143
	Összesen:	26 717	26 752
101221 Fogyatékossgal élők nappali ellátása	Személyi juttatások	9 744	10 555
	Munkaadókat terhelő járulékok	1 714	1 495
	Dologi kiadások	3 015	3 059
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0
	Beruházás	25	239
	Összesen:	14 498	15 348
104043 Család és gyermek-jóléti központ	Személyi juttatások	27 999	29 456
	Munkaadókat terhelő járulékok	4 752	4 635
	Dologi kiadások	4 808	3 474
	Beruházás	566	0
	Összesen:	38 125	37 565
104042 Család és gyermek-	Személyi juttatások	8 261	11 635
	Munkaadókat terhelő járulékok	1 370	1 808

jóléti szolgálat	Dologi kiadások	1 291	1 726
	Beruházás	68	0
	Összesen:	10 900	15 169
107052	Személyi juttatások	60 766	67 699
Házi segítségnyújtás	Munkaadókat terhelő járulékok	10.564	10 709
	Dologi kiadások	1.253	1 419
	Összesen:	72.583	79 827

Kormányzati funkciók	Kiadás	2020. évben Felhasználás e Ft-ban	2021évben Felhasználás e Ft-ban
107051 Szociális étkezés	Személyi juttatások	15 557	12 695
	Munkaadókat terhelő járulékok	2.590	1 900
	Dologi kiadások	36 810	42 722
	Beruházás		204
	Összesen:	54 957	57 521
101222 Támogató szolgál- tás	Személyi juttatások	16 139	18 159
	Munkaadókat terhelő járulékok	2 689	2 976
	Dologi kiadások	2 885	3 720
	Beruházás	68	0
	Összesen:	21 781	24 855
101144 Szenvedélybetegek közösségi alapellá- tása) kivéve: ala- acsonyküszöbű ellá- tás)	Személyi juttatások	7 587	7 518
	Munkaadókat terhelő járulékok	1 222	1 154
	Dologi kiadások	1 016	1 167
	Összesen:	9 825	9 839
41233 Hosszabb időtarta- mú közfoglalkozta- tás	Személyi juttatások	7 837	9.069
	Munkaadókat terhelő járulékok	681	735
	Dologi kiadások	1 054	1 524
	Beruházás	201	25
	Összesen:	9 773	11 353
13390 Egyéb kiegészítő szolgáltatások	Személyi juttatások	6 657	868
	Munkaadókat terhelő járulékok	1 106	141
	Dologi kiadások	12 069	3
	Összesen:	19 832	1 012
Összesen:	Személyi juttatások	306 326	325 422
	Munkaadókat terhelő járulékok	53 073	54 674
	Dologi kiadások	111 317	105 956
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	38	54
	Beruházás	1 228	1 294
	Összesen:	471 982	487 400

IV. FEJEZET

Sátoraljaújhely Városban működő szociális szolgáltatásokat biztosító civil szervezetek, egyházak

IV/1. Magyar Máltai Szeretetszolgálat

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat szakszerű segítséget nyújt a városban élő hajléktalan emberek számára annak érdekében, hogy napközben kulturált körülmények között tudják eltölteni idejüket és hozzájussanak alapvető fiziológiai-biológiai szükségleteikhez.

Az intézmény 2006 decemberében szerzett működési engedélyt hajléktalanok nappali ellátására. Egy évvel később ez kiegészült időszakos férőhelyekkel, melyet téli időszakban, minden év november 01-től, következő év április 30-ig működtetnek. A két szolgáltatást egy ingatlanban végzik, így a téli időszakban 24 órás nyitva tartást biztosítanak. Az utcai szociális munkát 2012. február 1-jén kezdték el, Sátoraljaújhely és Sárospatak közigazgatási területén.

Nappali melegedő

A nappali melegedőben nyilvántartott aktív ellátottak száma 2020-2021 években:

<i>Év</i>	<i>Január 1-ei nyilvántartottak száma</i>	<i>Nevezett év során az új nyilvántartottak száma</i>	<i>December 31-ei nyilvántartottak száma</i>	<i>Aktív ellátottak száma összesen</i>
<i>2020</i>	311	4	315	52
<i>2021</i>	315	14	329	53

A Nappali Melegedő elsődleges célja, hogy a hideg időszakban fűtött helyiségben lehetőséget biztosítsanak melegedésre, étkezésre és alapszintű higiénés szolgáltatások elérésére hajléktalan személyek számára. Ezen kívül az intézmény a megjelenők számára olyan napközbeni ellátásokat/szolgáltatásokat nyújt, melyek segítik az adott személyt mindennapi problémáinak megoldásában, a hasznos időtöltésben valamint a hajléktalanságból kivezető egyéni megoldások megtalálásában, azaz a gondozott mentális állapotának javítása, segítségnyújtás a lakhatási problémájuk megoldásában, továbbá munkához juttatásban és a szenvedélybetegségek leküzdésében.

A nappali melegedő szolgáltatásait 2020. évben összesen 315 fő, 2021. évben 329 fő vette igénybe, az aktív ellátottak száma: 52 fő illetve 53 fő volt.

Életkor	Férfi		Nő	
	2020	2021	2020	2021
18-39 év	3	4	1	1
40-59 év	22	21	10	9
60-64 év	8	5	3	5
65-69 év	2	5	1	1
70 év felett	1	1	1	1

Az időszakos férőhely azoknak nyújt szállást, akik másként nem tudják megoldani éjszakai tartózkodásukat, és e nélkül a szolgáltatás nélkül kénytelenek lennének közterületen tölteni az éjszakát. Ezen felül krízisférőhelyként is funkcionál, tehát nem csak a tartósan közterületen tartózkodók esetében biztosít szálláslehetőséget, hanem olyanok számára is, akik akár egy éjszakára is, de átmeneti krízishelyzet miatt kerültek utcára. Az intézménybe az utcai gondozó szolgálat, a rendőrség, illetve a mentőszolgálat beszállíthat krízishelyzetbe került embereket. 2020. évben az 52 fő aktív ellátott közül a legidősebb férfi 71 éves, a legfiatalabb 21 éves volt, a legidősebb nő 65 éves, a legfiatalabb 40 éves volt. A napi melegedő szolgáltatásait átlagosan 40 fő vette igénybe naponta. 2020. évben az elhunytak száma 3 fő, büntetés végrehajtó intézetbe 4 fő került.

Az intézmény működési engedélye időszakos férőhely esetében 25 férőhelyre szól.

2021. évben az 53 fő aktív ellátott közül a legidősebb férfi 70 éves, a legfiatalabb 23 éves volt, a legidősebb nő 66 éves, a legfiatalabb 36 éves volt. A napi melegedő szolgáltatásait átlagosan 39 fő vette igénybe naponta. 2021. évben az elhunytak száma 3 fő, büntetés végrehajtó intézetbe 1 fő került.

Időszakos férőhely

Az időszakos férőhely kapacitása: 25 fő

A nappali melegedő helyiségei átrendezésre kerültek, oly módon, hogy 25 fő éjjeli tartózkodására alkalmasak legyenek. Az átrendezés a hatályos jogszabályok figyelembevételével került elvégzésre, mely előírja, hogy egy lakószobában és a közösen használt helyiségekben összesen az egy főre jutó terület minimum 3 m² legyen.

Az időszakos férőhely téli krízisidőszakban alacsony küszöbű, közvetlen életveszélyt elhárító szolgáltatást nyújt, éjszakai szállás biztosításával. Az időszakos férőhely szolgáltatásait a megnyitás óta összesen 206 fő vette igénybe 2021. dec. 31-ig.

- *Az intézményi ellátásba való bekerüléssel, elsősorban újra-integrálhatják a klienseket az egészségügyi ellátórendszerbe, melynek következtében javul a hajléktalan személyek egészségügyi ellátottsága, életminősége.*
- *Javult a szociális jogosultságokhoz való hozzáférés lehetősége, amelyeket legtöbbször a rossz információáramlás miatt nem vettek igénybe az ellátottak, vagy egész egyszerűen nem tudták, hogy jár nekik valamiféle pénzbeli, vagy természetbeni juttatás.*
- *A klienseknek lehetőségük van a szociális ügyintézésben való segítségkérése, iratok illetékmentességgel történő pótlására, kapcsolattartásra más szociális intézményekkel, hozzátartozókkal.*
- *Segítenek felkutatni a potenciális munkalehetőségeket és hosszabb távon megoldani a lakhatási problémákat, melynek eredményeképpen megvalósulhat a társadalmi re-integráció.*
- *A fentiekén kívül biztosítják az elsődleges szükségletek kielégítésének lehetőségét. Téli krízisidőszakban az ártalomcsökkentő, közvetlen életveszélyt elhárító éjszakai szállás lehetőségét, valamint a mentális gondozást, melyeknek a krízis prevencióban, illetve krízisintervencióban van fontos szerepe.*

Az időszakos férőhely lehetőséget biztosít:

- *a közösségi együttlétre,*
- *a pihenésre,*
- *a személyi tisztálkodásra,*
- *a személyes ruházat tisztítására,*
- *az étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására alkalmas eszközt,*
- *közösségi helyiségek rendeltetésszerű használatához szükséges berendezést, Tv, rádió,*
- *postacím biztosítására,*

- *elsősegélyhez szükséges felszerelésre,*
- *mentális gondozásra,*
- *szociális ügyintézésre,*
- *csomagmegőrzésre.*

Működése: időszakos, minden év 11.01.-04.30-ig., nyitvatartási ideje: 18-08 óráig tart.

Igénybevételi adatok:

Az alapnyilvántartás szerint 2021. december 31-ig 206 fő vette igénybe a szolgáltatást.

<i>2020-21 évben a nyilvántartottak száma az időszakos férőhelyen</i>			
<i>Év</i>	<i>November 1-ei nyilvántartottak száma</i>	<i>Nevezett év során az új nyilvántartottak száma</i>	<i>Április 30-ai nyilvántartottak száma</i>
<i>2019-2020</i>	<i>190</i>	<i>8</i>	<i>198</i>
<i>2020-2021</i>	<i>198</i>	<i>8</i>	<i>206</i>

2020. évben az időszakos férőhely szolgáltatásainak igénybevétele az alábbiak szerint alakult:

- *2020. január: 461 alkalom*
- *2020. február: 383*
- *2020. március: 369*
- *2020. április: 253*
- *2020. november: 345*
- *2020. december: 325*

6 hónap alatt 2157 alkalommal vették igénybe az időszakos férőhelyet, így a napi átlag: 12 fő.

Igénybevételek nem és életkor szerinti megoszlása 2020-ban:

Összesen 28 férfi kliens:

- *18-39 éves korig: 1 fő*
- *40-59 éves korig: 20 fő*
- *60-64 éves korig: 7 fő*

Női kliensek:

- *40-59 éves korig: 3 fő*

- 60-64 éves korig: 3 fő

2021. évben az igénybevételek száma:

- 2021. január: 371 alkalom
- 2021. február: 405
- 2021. március: 381
- 2021. április: 262
- 2021. november: 259
- 2021. december: 377

6 hónap alatt 2055 alkalommal vették igénybe az időszakos férőhelyet, így a napi átlag: 12 fő.

Igénybevételek nem és életkor szerinti megoszlása 2021-ben:

Összesen: 24 férfi kliens vette igénybe az időszakos férőhely szolgáltatásait.

- 18-39 éves korig: 3 fő
- 40-59 éves korig: 18 fő
- 60-64 éves korig: 1 fő
- 65-69 éves korig: 2 fő

Női kliensek

- 40-59 éves korig: 3 fő
- 60-64 éves korig: 2 fő

2012-től pályáznak lakhatást támogató programokra -eddig minden évben sikeresen- ennek köszönhetően évente 4-6 főt tudnak albérletben elhelyezni. A pályázataik sikerének mutatója az, hogy a 2014-es átlag 20 fő igénybevétel napjainkra 12-re csökkent.

Utcai szociális munka

- Az aktív ellátottak számának évenkénti alakulását az alábbi táblázat foglalja össze:

Év	Év elején nyilvántartottak száma	Ellátásba bekerült új nyilvántartottak száma	Ellátásból kikerült nyilvántartottak száma	December 31-én nyilvántartottak száma
2020	67	6	14	59
2021	59	5	4	60

- Sátoraljaújhelyi ellátottak száma: 32 fő, sárospataki ellátottak száma: 28 fő

2021. december 31-én nyilvántartásunkban szereplő ellátottak jellemzői:

- Sátoraljaújhelyi ellátottak száma: 32 fő, ebből:

Életkor	Férfi	Nő
18-39 év	2	2
40-59 év	16	5
60-64 év	1	1
65-69 év	2	3
70 év felett	0	0

Utcai szociális munkát Sátoraljaújhely és Sárospatak közigazgatási területén végzik. Az utcai szolgálat működtetésével biztosítják a hajléktalan emberek felkutatását, az ellátásukat biztosító információk nyújtását, a nappali melegedőbe, illetve az időszakos férőhelyre irányításukat, krízis esetben azonnali ellátásuk megszervezését.

Nagy hangsúlyt fektetnek a folyamatos kapcsolattartásra és az egyéni esetkezelésre. Ennek során bizalom alakul ki a szociális munkás felé, amely fontos a további segítő intézkedések igénybevétele szempontjából. A nappali melegedőbe jó eredménnyel integrálják a klienseket.

A hideg beálltával meleg ruhát, takarót és hálósákat adnak a rászorulóknak, ill. lehetőségekhez mérten pékárut, konzervételt, gyümölcsöt, meleg ételt visznek a klienseknek.

Megkönnyíti a munkát, hogy a nappali melegedőben igénybe vehető szolgáltatásokat (mosdás, mosás, csomagmegőrzés, melegedés, pihenés, időszakos férőhely, közösségi programok) közvetlenül tudják a klienseknek ajánlani. Az utcai életmód feladásának motiválására igyekeznek minél kevesebb szolgáltatást kivinni az utcára, és helyette a nappali melegedőben, ill. az utcás irodában szeretnének minél több segítséget nyújtani.

Az utcai szociális szolgálat nem csak a kimondottan utcán élő, éjszakázó hajléktalan embereknek nyújt segítséget, hanem azokkal az ügyfelekkel is sokat foglalkozik, akik igénybe veszik a nappali melegedő, illetve az időszakos férőhely szolgáltatásait. Az elmúlt évben is kiemelt figyelmet fordítottak a krízisidőszakban az esetleges kihűlés megelőzésére (**Sátoraljaújhelyben 2020 év téli időszakában 4 főt, 2021 novemberében 2 főt, szállítottak az intézménybe kihűlés megelőzése céljából**). A vörös kód időszakában munkaidőn kívüli munkát végeztek.

Az intézmény működési feltételei

Az intézmény egy, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tulajdonában lévő ingatlanban került kialakításra, amely régebben laktanyaként funkcionált. Az ingatlan belső elrendezése, nagybán meghatározta a lehetőségeket, a kialakítást illetően.

Az intézmény a földszinten került kialakításra, mintegy 340 m² –t foglal el, ami meglehetősen szűkös annak fényében, hogy a nappali melegedő 35, az időszakos férőhely pedig 25 főre kapott működési engedélyt.

Az intézmény 3 hálósobából, egy közösségi helyiségből, 4 vizesblokkból, étkezőből, mosókonyhából, folyosóból, ügyeleti helyiségből, irodákból, raktárból, melegítő konyhából tevődik össze.

Az intézmény szakmai stábja a jogszabályi előírásoknak megfelelő. A stáb hetente tart team megbeszéléseket. Ezeken az értekezleteken átbeszéljük az elmúlt hét történéseit, az előttük álló hét programjait, a különböző eseteket, szakmai problémákat, ötleteket. A foglalkoztatottak megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek, pozitív előrelépés, hogy az évek alatt kialakult egy stabilnak mondható szakmai gárda a külső és belső változások ellenére.

A nappali melegedő személyzetének összetétele:

- 1 fő intézményvezető
- 1 fő szociális munkatárs (mentálhigiénés)
- 1 fő szociális asszisztens
- 2 fő segítő

Utcai szociális munka

- 1 fő utcai szociális koordinátor
- 1 fő utcai szociális munkatárs

A téli időszakban, az időszakos férőhely működése idején a dolgozói létszám növekszik 3 fővel

- 1 fő szociális munkatárs
- 2 fő szociális segítő

Az intézményben folyó szakmai munka

A melegedő által nyújtott szolgáltatásokat az 1/2000. SzCsM. rendelet írja elő.

Szolgáltatási elemek a Nappali Melegedőben:

- **tanácsadás:** Az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatki-alakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

- **esetkezelés:** az igénybe vevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

- **gondozás:** az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

- **felügyelet:** az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.

- **háztartási segítségnyújtás:** az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

- **készségfejlesztés:** az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.

- **közösségfejlesztés:** integrációs szemléletű, bátorító- ösztönző, informáló, kapcsolat-szervező tevékenység, amely a célcsoportra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg. Közösségfejlesztésként megjelenik intézményünkben a közös kertészkedés, a társas játékok, vetélkedők, a kis- és nagycsoportos foglalkozások.

- **étkeztetés:** a hét minden napján reggeli biztosítása

A nappali melegedő lehetőséget biztosít a hajléktalan személyek részére:

a) a közösségi együttlétre – 35 fő részére (mely a közösségi helységben valósítható meg). A közösségi helység napközbeni tartózkodásra alkalmas, melynek berendezése, kialakítása is ezt a célt szolgálja.

A közösségi helység két részből áll: egy 30 m² és egy 25 m²-es helységből, mely szükség esetén egybenyitható. A termék berendezése székekből, asztalokból, polcokból áll. Lehetőség van televízió nézésre, rádióhallgatásra, olvasásra, társasjátékozásra. A portán lehetőség van számítógép- illetve internethasználatra.

b) a pihenésre – (a nappali pihenés az erre kialakított szobában történhet). Ez egy különálló helyiség, melynek berendezése a nappali pihenést szolgálja. A berendezés is ennek megfelelő: ágyak, asztalok, és néhány szék.

c) a személyi tisztálkodásra - (nemenként elkülönített wc és zuhanyzó 15 főnként).

d) a személyes ruházat tisztítására – (a mosókonyhában két mosógép működik, melynek igénybevétele, a szociális munkatárs segítségével, és felügyeletével történik).

e) az étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására - (ehhez a nappali melegedő megfelelő helyiséget, és eszközöket biztosít).

f) szociális ügyek intézésében való segítségnyújtásra, mentális gondozásra – (adatlapok nyomtatványok kitöltése, iratok illetékmentességgel történő pótlása, igazolások kiadása tartózkodási helyről, állás, albérletkeresés telefonon, interneten, kapcsolattartás különböző szociális, és egyéb intézményekkel. A házirend megsértése esetén a probléma megbeszélése, a lehetséges megoldások alternatíváinak kidolgozása mentális problémák kezelése).

Ezek az alapvető szolgáltatásokon kívül (mosás, tisztálkodás, amelyek minimális igények kielégítésére törekednek), az intézmény számos többlétszolgáltatást nyújt, úgy mint:

Telefonhasználat, számítógép biztosítása

- ingyenes számítógép és telefonhasználati lehetőség biztosítása hivatalos ügyintézéshez, munkahelykereséshez, stb.

Információs szolgáltatás

- internet hozzáféréssel (az igénybevevőknek önállóan, illetve szükség esetén a szociális munkások segítségével), tájékoztató anyagok igénybevétele, szóbeli tájékoztatással, telefonszolgáltatással

Ügyintézés

- jogosultságokhoz való hozzájutás segítése,
- képviselet, érdekvédelem,
- Szociális ügyintézés (információnyújtás, nyugdíjazás elindítása stb.). Alapvető iratok beszerzése, pótlása (Születési-, házassági anyakönyvi kivonat személyigazolvány, lakcím-kártya, TB kártya, Adókártya, hajléktalan igazolvány, kórházi zárójelentések).
- kérelmek, adatlapok kitöltéséhez segítségnyújtás,
- foglalkoztatáshoz szükséges dokumentumok elkészítése, beszerzése
- igazolások kiállítása.

Az elmúlt év során 4 főt szállítottak OSZI vizsgálatra egészségkárosodás megállapítása céljából.

Munkavégzés lehetőségének szervezése

- munkavégzéssel, munkahellyel kapcsolatos igények felmérése,
- reális célkitűzések megfogalmazásának segítése
- álláskeresés támogatása (a munkaügyi kirendeltség állásajánlatainak nyilvánossá tétele, sajtóban megjelenő álláshirdetések)
- információnyújtás a Foglalkoztatási Osztály szolgáltatásairól
- munkaképesség fejlesztése
- munkába állás segítése
- intézményen belüli foglalkoztatás megszervezése

A nappali melegedő szolgáltatásait igénybevevők több mint fele nem rendelkezik semmilyen szakképesítéssel, ami az álláskeresésben, elhelyezkedésben komoly hátrányt jelent. A szakképzettséggel rendelkező hajléktalan emberek többségére is sajnós az jellemző, hogy a hajléktalan lét következtében szaktudásuk, egészségük oly mértékben megromlott, hogy nem képesek a szakképzettségüknek megfelelő munkakört betölteni és ellátni.

Önálló lakhatás segítése

- Tájékoztatás a lakhatást elősegítő, illetve támogatott lakhatási programokról

- *Segítségnyújtás albérletkereséshez a már meglévő bérlemény megtartásához, nyomon követés*

Szabadidős programok szervezése

- ***TV-nézés, rádióhallgatás, újságolvasás, könyvkölcsönzés, társasjátékok.***

(A szabadidős programok szervezése során a szociális munkás figyelembe veszi az ellátottak véleményét, igényeit is.)

Életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése

- *stressz kezelési technikák*
- *higiénés igény fejlesztése*
- *pénzkezelési technikák*
- *verbális készségek, kommunikáció fejlesztése*

Alkalmi programok

Igyekeznek hétvégén is meleg ételt biztosítani ellátottaik számára, így a melegítő konyha, a közös főzések, a közösségfejlesztés színtere is.

Tavasztól őszig a lehetőségekhez mérten időt fordítanak a közös kerti munkálatokra és a szűkebb környezetük gondozására.

A kollégák és a helyi csoporttagok közösen 2021. november 19-21-ig a Magyar Élelmiszerbank önkénteseiként tartós élelmiszert gyűjtöttek a helyi Tesco áruházban, 1003,8 kg élelmiszert, amit csomagolás után kiosztásra került a környékbeli rászorulóknak között a csoporttagok bevonásával.

Két alkalommal látogatást tettek a miskolci ifi önkéntesek, egyszer a „72 óra kompromisszumok nélkül” program keretében. Ezeken a napokon közös főzés, kertészkedés, és dekorálás zajlott.

A nyíregyházi állatkert és az Aggteleki Cseppkőbarlang volt a két ellátotti kirándulás helyszínei.

Az ellátás szintjének alakulása

Az eddigi évekhez hasonlóan 2020 évben is több beadott pályázatot nyertek az országos pályázati felhívásokon. A pályázatok kötött felhasználásúak, de ezek segítségével az intézményben az erősen amortizálódott használati eszközöket lecserélték.

2020 -ban nyert pályázatok:

- *Rehabilitációs program 6 fő hajléktalan személy részére, mely tíz hónapon keresztül nyújt lakhatási támogatást, lehetőséget ad eszközvásárlására, krízishelyzetek megoldására. Cél az intézményi ellátásból kikerült személyek albérletben tartása aktív szociális – mentori munkával.*
- *2018-20-RSZTOP-2 azonosítószámú program keretében 2018.01.01-2021.12.31- ig 33 fő meleg étkeztetésére van lehetőség, mely kiosztása munkanapokon történik, a Nappali melegedőben.*
- *„Gyógyszer, kötszer, háziorvosi rendelés támogatása” a programidőszak: 2020. november 1-től 2021. június 30-ig tartott.*
- *„Tárgyi eszközök beszerzésének támogatása” címmel tűzhely, hűtőszekrény, mikrohullámú sütő és öltözőszekrények vásárlására kaptak támogatást.*
- *„Szupervízió támogatása” munkatársaknak, összesen 20 órában.*
- *Pályázat került benyújtásra hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatására, melynek keretében két fő hajléktalan dolgozik napi nyolc órában az intézményben. Cél az önálló albérlet fenntartása, illetve munkaerő-piaci re-integráció.*

- *A Magyar Élelmiszerbankkal és a helyi Tesco áruházal van szerződés, melynek keretében minden munkanapon élelmiszert (pékáru, zöldség, gyümölcs) osztanak rászoruló embereknek. E lehetőségnek köszönhetően hétvégén is tudnak meleg-ételt biztosítani a nappali melegedő szolgáltatásait igénybevevőknek. Az élelmiszer szállítását és osztását az intézmény dolgozói végzik, a helyi önkéntesek és hajléktalan emberek segítségével. A vírus megjelenésével jelentősen csökkent az áruházból kapott adomány mennyisége.*

A Gondviselés Háza önkormányzati támogatásban nem részesül, így az állami normatíván, és a pályázati forrásokon kívül más bevétellel nem rendelkezik.

2021 -ben nyert pályázataink:

- *Rehabilitációs program 6 fő hajléktalan személy részére, mely tíz hónapon keresztül nyújt lakhatási támogatást, lehetőséget ad eszközvásárlására, krízishelyzetek megoldására. A programidőszak 2021.11.01-től 2022.08.31-ig tartott.*
- *2018-20-RSZTOP-2 azonosítószámú program folytatása 2022.12.31-ig 33 fő meleg étkeztetésére ad lehetőséget.*
- *„Védett környezetben történő kertészkedés, növénygondozás hajléktalan emberekkel” című pályázat is támogatást nyert. A program keretében az ingatlanhoz tartozó zöldterületet parkosították, folyamatosan gondozzák.*
- *„Szupervízió támogatása” munkatársaknak, összesen 24 órában.*
- *Csapatépítésre is kaptak támogatást, melynek keretében személyiségfejlesztő tréning is megvalósult.*
- *Két fő hajléktalan dolgozik közfoglalkoztatottként továbbra is napi nyolc órában az intézményben.*

- *A Magyar Élelmiszerbankkal a helyi Tesco áruházzal és Penny üzlettel tovább folytatódik az élelmiszermentés pályázat.*

Az Utcai Gondozószolgálat Sárospataki klienseit évek óta a Sárospataki Református Kollégiumhoz tartozó Mudrány Étterem támogatja fél éven keresztül (november 01- április 30-ig) munkanapokon 15 adag két fogás meleg étellel. Iskolaszüneti munkanapokon konzerv, zöldség-gyümölcs, pékáru kerül szétosztásra.

A lakossági felajánlásoknak köszönhetően egész évben tudnak ruhaneműt, háztartási eszközöket adni a rászoruló családoknak.

Az intézmény rendelkezik a szükséges infrastruktúrával. A pályázati lehetőségeket kihasználva igyekeznek a tárgyi eszköz bázisukat fejleszteni, ezáltal a szolgáltatásaik színvonalát növelni. A kliensek rendelkezésére áll három hálószoba és egy betegszoba. A közösségi helységben igénybe vehetik a telekommunikációs eszközöket (TV, számítógép, házi könyvtár), itt van lehetőségük a közösségi együttlétre, programokra, a szabadidő hasznos eltöltésére. A melegítő-konyhában lehetőség nyílik az étel melegítésére, egyszerűbb ételek elkészítésére. Rendelkeznek az ezekhez szükséges eszközökkel: hűtőgép, mikrohullámú sütő, elektromos tűzhely, melyet csak felügyelet mellett használhatnak, továbbá a nemként elkülönített mellékhelyiségekkel, mosókonyhával, ahol két mosógép és egy szárítógép üzemel, valamint borotválkozó sarkokkal. 25 db öltözőszekrény biztosítja a csomagmegőrzést. A tisztálkodáshoz, ruházat tisztításához szükséges eszközök biztosítva vannak, csak úgy mint a ruhapótlás, valamint a levelezési cím.

Számos krízishelyzetbe került emberen sikerült eddig segíteni akkor, amikor az önkormányzati fenntartású intézmények eszközrendszere erre már nem volt elegendő.

Sajnos az elmúlt évek folyamán több olyan ellátottal is bővültek, akik rendelkeznek még saját tulajdonú vagy önkormányzati ingatlannal, de az ingatlan vagy önmaguk fenntartásához szükséges jövedelemmel nem. Ezekben az esetekben igyekeznek minden eszközt megragadni annak érdekében, hogy az utcára kerülés ne történjen meg.

A sátoraljaújhelyi Magyar Máltai Szeretetszolgálat Önkéntes Csoportja 13 fős taglétszámmal működött a 2021-es évben.

A csoportjának tevékenysége

- heti egy alkalommal ruhaosztás
- segítségnyújtás az élelmiszermentési folyamatban

<i>A kiosztott adomány faj- tája</i>	<i>Kiosztott adomány mennyisége</i>	<i>Támogatott személyek száma</i>
<i>Ruhanemű (db)</i>	4795	612
<i>Lábbeli (pár)</i>	150	150
<i>Élelmiszer (kg)</i>	10099	2 019
<i>Bútor (db)</i>	70	12
<i>Gyógyászati eszköz (db)</i>	20	20
<i>Játék (db)</i>	400	300
Összesen:		3 113

Működési rend

A nyitvatartási kötelezettségének megfelelően a Nappali melegedő minden nap napi 10 órában: 08-18 óráig, az időszakos férőhely november 01- április 30-ig este 18 órától reggel 08 óráig tart nyitva, így krízisidőszakban biztosítva van a 24 órás nyitva-tartás.

A Covid járvány miatt számos intézkedést kellett bevezetni, hogy intézményben lassítsák, illetve megátolják a betegség kialakulását, terjedését.

Az intézkedések jellege és terjedelme a mozgás korlátozásától és a nem alapvető tevékenységek felfüggesztésétől, adott helyen tartózkodó személyek számának korlátozásáig, valamint bizonyos tevékenységek betiltásáig és az egyéni higiéniai intézkedések betartásának kötelezettségéig terjedt.

Ingatlannal kapcsolatos események

2021 évben vakolatot, festést kapott a padlástéri közösségi helyiség. Az éves tisztasági festés október hónapban megtörtént. Új konyhaszekrény került beépítésre a közösségi konyhába és hajvágó sarok került kialakításra.

2022. évi tervek

- Továbbra is cél, hogy segíteni tudják a hajléktalan embereket a re-integráció folyamatában az elmúlt évekhez hasonlóan.

- Szükséges továbbiakban is jó kapcsolatot ápolni a szociális intézményekkel, egészségügyi intézetekkel, tartós bentlakásos, átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekkel, önkormányzatokkal.
- Községi eseményeken való részvétel.
- A helyi aktív MMSZ csoporttal való jó együttműködés megtartása.
- **Községi programok szervezése.**
- A pályázati felhívásokat figyelni, a forráslehetőségeket kihasználni az előző évekhez hasonlóan.
- A parkosítás folytatása.

IV/2. Szent Anna Szeretetotthon

A Miskolci Egyházmegye Közfeladatellátó Intézményei Fenntartója által működtetett Szent Anna Szeretetotthon, időskorúak tartós bentlakásos ápolását, gondozást nyújtja.

Jelenlegi engedélyezett férőhelyszám 54 fő. Az ellátást 32 fő dolgozóval biztosítja az intézmény.

Ellátottak száma kor és nem szerinti megoszlása	2020.12.31		2021.12.31	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
40-59		1	1	1
60-64	1		1	
65-69	1	2	2	
70-74		4	1	5
75-79	3	3	3	4
80-89	2	21	3	19
90 felett	2	10	1	8
összesen:	9	41	12	37

Az igények teljesítése érkezési sorrendben történik, a felvételt befolyásolhatja a kérelem sürgőssége, illetve az, hogy férfi vagy női helyen történt megüresedés. A kérelem elutasítására az

igénylő gondozási szükségletének hiánya miatt, pszichiátriai, illetve szenvedélybetegség fennállása miatt kerülhet sor.

Kifejezetten demens részleg kialakítására az épület adottságai miatt nincs lehetőség, de szobánként figyelembe veszik az ellátottak mentális képességeit.

Az idősek 2 db 4 ágyas, 4 db 3 ágyas, 16 db két ágyas fürdőszobákkal ellátott szobában élnek.

Az ellátotti szobák, fürdőszobák egy részének felújítása megtörtént az elmúlt években. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretén belül KEHOP energetikai korszerűsítés támogatásban részesült az intézmény, melynek kivitelezési szakasza 2023-ra várható.

VI/3. Piarista Rendház - Piarista Tanoda

A tanoda célja, hogy csökkentse a tanulók szociális hátrányokból fakadó nehézségeit, segítse iskolai előmenetelüket, növelje sikerességüket, segítő környezetben gazdag módszertani tárházával pozitív tanulási élményben részesítse a gyerekeket. A munka három tízfős csoportban történik órarendi beosztással, délutánonként négy órában a 3980 Sátoraljaújhely, Deák utca 12. szám alatt. Minden délután van matematika és magyar nyelv, valamint „egyéb tantárgy” nevezetű foglalkozás. Ez utóbbin az aktuális lemaradásokat lehet pótolni és a másnapra való felkészülést segíteni. Továbbá minden csoportnak van heti két hittanos foglalkozása és két fejlesztő alkalma, amit fejlesztőpedagógusok és gyógypedagógusok tartanak. Péntek délután sport, cigány kultúra, ének és tánc szerepel a foglalkozások között. A tanoda lelkiiség vezetője Szabó László SchP, szakmai vezetője Fábrikné Király Klára.

V. FEJEZET

Fejlesztési kötelezettségek, elképzelések – jövőkép

V/1. A meglévő szociális alapszolgáltatások fejlesztési feladatai

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 86.§ (2) bekezdés c) pontja írja elő, hogy a településeknek a népességszámuk alakulásának megfelelően milyen alap és szakosított ellátásokat kell biztosítaniuk.

Városunkban a szociális alapszolgáltatások közül étkeztetés, házi segítségnyújtás, közösségi alapellátás szenvedélybetegek részére, támogató szolgáltatás, idősek nappali ellátása, fogyatékosok nappali ellátása, valamint a család-és gyermekjóléti központ és szolgálat által nyújtott szolgáltatások biztosítottak. A szakosított ellátási formák közül ápolást-gondozást nyújtó idősek otthona működik a településen.

V/2. Ellátandó alapszolgáltatási feladatok bővítése

Továbbra is bővíteni szeretnénk minden rászoruló igényének kielégítésével a szociális étkeztetést, továbbá a nappali ellátás területén kiemelt figyelmet fordítunk az időseken, fogyatékosokon és szenvedélybetegeken túl a demensekre és a hajléktalanokra az egyre növekvő számuk miatt. A hajléktalanok esetében továbbiakban is szoros együttműködést kell fenntartani az időszakos férőhelyet és nappali melegedőt működtető Máltai Szeretetszolgálattal.

Meg kell vizsgálni a pszichiátriai és demens nappali ellátás bevezetésének szakmai, anyagi és tárgyi feltételeit az ellátás mielőbbi bevezetése érdekében.

A demens személyek nappali ellátásának tárgyi feltételei jelentős részben a Hősök tere 10. szám alatti telephelyen biztosítottak, így ezen alapellátás bevezetésére is lehetőség nyílik a személyi és pénzügyi feltételek biztosításával.

Sátoraljaiújrhely speciális helyzetben van, hiszen három településrésze – Károlyfalva, Széphalom, Rudabányácska – nem közvetlenül csatlakozik a történelmi Sátoraljaiújrhely városához, ezen településrészek több kilométerre találhatók és kizárólag gépjárművel közelíthetők meg. Ezért sérelmezzük és szorgalmazzuk, hogy ilyen rendkívüli esetekben a falugondnoki szolgál-

tatás kiterjedjen a hasonló adottságú, 10.000-nél több népességű településekre is. A szolgáltatás kiterjesztése esetén több száz időszerű alapellátását lehetne megoldani, hiszen lehetőség nyílna arra, hogy igénybe vegyék a nappali és közösségi alapellátást, továbbá megoldható lenne az orvoshoz jutás is.

V/3. A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátás működésének engedélyei, fejlesztési feladatai

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény valamennyi szolgáltatás tekintetében határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

Az elmúlt időszakban az alábbi pályázatok valósultak meg:

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény konzorciumi tag volt a TOP-5.2.1-15-B01-2016-00001 – „Komplex felzárkóztató program megvalósítása Sátoraljaújhelyen leromlott városrészein” önkormányzati pályázatban. A program célterülete a szegregált terület, célcsoport pedig az itt élő lakosság, de az akcióterület kibővítése lehetővé tette, hogy a fejlesztések hatása közvetetten a szegregációval veszélyeztetett területre is pozitív hatást gyakoroljon.

A projekt átfogó céljai között szerepelt a társadalmi kohézió erősítése, a szegregáció oldása, a színvonalasabb közösségi élet feltételeinek megteremtése, valamint a közösségfejlesztés.

A pályázat ugyan 2020. szeptember 30. napjával lezárult, azonban az elszámolása még nem fejeződött be. A fenntartási időszakban a szegregátumban élők számára rendszeres mosási, fürdési és ügyintézési lehetőség igénybevétele biztosított a Községi Házban (Cserhajban).

TOP-4.2.1-15-B01-2016-00046 – „Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Sátoraljaújhelyen” elnevezésű pályázatnak köszönhetően háztartási gépek, játékok, informatikai eszközök, rendezvénysátor, légvár, konyhai eszközök, konyhai gépek, berendezése, bútorok, gépjármű beszerzése valósult meg. Kiépítésre került napelemes, napkollektoros rendszer, valamint a konyharészben elszívó rendszer.

TAMAUTO2020/140 – „A Támogató szolgáltatás keretében használandó új, vagy használt gépjármű vásárlásának, a meglévő gépjárműpark bővítésének, cseréjének támogatása” – Nemzeti Fogymatékosságügyi- és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. támogatásával megvalósult projekt keretében Ford TransitV363 Kombi Trend L2 – MWB(1.2)350 típus-

sú új gépjármű beszerzésére került sor. A gépjárművet a támogató szolgáltatás nyújtása során használja az intézmény.

Az intézmény és az önkormányzat a jövőben is élni szeretne a pályázati lehetőségekkel, hogy újabb pályázati forrásokból tovább fejlődjenek a város szociális szolgáltatásai.

Jelenleg az alábbi szociális vonatkozású, benyújtott pályázatok vannak elbírálás alatt:

„TOP PLUSZ-1.2.2-21-BO1-2022-00002- Szociális városrehabilitáció folytatása Sátoraljaújhelyen (ERFA)” elnevezésű pályázat célja a településrészi szegregáció oldása, és Sátoraljaújhely szegregált településrészén élők lakhatási feltételeinek a javítása és társadalmi felzárkóztatása. Tervezett tevékenységek között szerepel a Bethlen Gábor út 2. szám alatt kétlakásos szociális bérlakás építése. A második projektelem pedig 10 db térfigyelő kamera telepítése az akcióterületen megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódóan. A harmadik projektelem pedig egy szelektív hulladékgyűjtő sziget kialakítása. A pályázat keretében az infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítő szoft típusú felzárkóztató ESZA programot valósít meg a szegregátumokban élő lakosság szociális hátrányainak csökkentése érdekében.

„TOP PLUSZ-3.1.2-21-BO1-2022-00002 – Komplex felzárkóztató program folytatása Sátoraljaújhely leromlott városrészén (ESZA+) ” elnevezésű pályázat lehetőséget nyújt változatos programok szervezésére, mint például: közösségi kert program, egészségklub megtartása, munkaerőpiaci felmérés, konfliktus kezelő és mediációs tréning a munkatársaknak, színházlátogatás lebonyolítása gyerekeknek, közösségépítő és hagyományőrző témnapok, játszóház, digitális ügyintézés a munkavállalói piacon, témnapok, „Beszéljük meg!” bűnmegelőzési program és tanácsadás, Börtön túra- látogatás a Börtönmúzeumba- interaktív múzeumpedagógiai előadás prevenciós foglalkozás, múzeumpedagógiai módszerek segítségével családok részvételével.

„TOP PLUSZ-3.3.2-21-BO1-2022-00021 –Fogyatékos nappali intézményének bővítése Sátoraljaújhelyen” elnevezésű pályázat keretében megvalósuló épületbővítés mellett az engedélyezett 20 férőhelyes fogyatékosok nappali intézményének 25 férőhelyre történő emelését tervezzük.

VI. FEJEZET

SWOT analízis

A felülvizsgálat során leírtak figyelembevételével a SWOT-mátrix-ot ismételten felülvizsgáltuk és aktualizáltuk.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • az ellátások igénybevételét jól szabályozó helyi szociális rendeletek • jól funkcionáló Helyi Esélyegyenlőségi Program • kiépült alapszolgáltatások működnek az idősek számára • korszerű, felújított, illetve új épületekben folyik a szociális alap- és szakosított ellátás • családias légkör a szakosított ellátások területén • szociális szakemberek magas szintű szak tudása és elhivatottsága • rendelkezésre áll szabad és képezhető munkaerő • megfelelő kapacitás, kedvező ellátottsági mutatók • elhivatott és szakmailag magasán képzett intézményvezető • a civil szféra aktív közreműködése • rugalmas, gyors válaszok a változó világ kihívásaira 	<ul style="list-style-type: none"> • a szociális ellátórendszerben még fennálló finanszírozási problémák • az értelmiségi fiatalok, ezen belül is a végzős fiatal diplomások elvándorlása • magas a szociális támogatásból élők között a csak erre az életmódra berendezkedettek aránya
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • az ellátórendszer tudatos fejlesztése, bővítése • további civil szervezetek és egyházak bevonása a szociális szolgáltatásokba • a hátrányos csoportokkal szembeni negatív szemlélet megváltoztatása • valamennyi rászorult részére az indokolt mértékű szociális ellátás biztosítása • a képzési kapacitás bővítése • pályázati lehetőségek maximális kihasználása 	<ul style="list-style-type: none"> • a lakosság mentális állapotának romlása • az elszegényedés mértékének növekedése • a munkanélküliség fennállása • 8 általános végzettséggel nem rendelkezők számának stagnálása • hajléktalanok időszakos jelenléte • elöregedő társadalom • elhúzódó energiaválság

VII. FEJEZET

Összegző gondolatok

A szociális szolgáltatástervezési koncepció komplex segítséget ad az egyes célcsoportok életkörülményeinek javításához. A koncepció gyakorlati megvalósítása a szociális szolgáltatások mennyiségének és minőségének, a szolgáltatások sokszínűségének fejlődését eredményezi. Annak érdekében, hogy a szociális ellátórendszer megfelelő és hatékony segítséget nyújtson az életkora, egészségi állapota, szociális helyzete alapján hátrányos helyzetű, rászoruló embereknek, családoknak elengedhetetlen, hogy a szakmabeliek között folyamatos legyen a kommunikáció, és az együttműködés.

Megfelelő tájékoztatást kell nyújtani a szociális feladatot felvállaló szervezeteknek a feladatok tartalmáról, kezelési, megoldási módjukról, annak érdekében, hogy a szükséges feltételrendszereket ki tudják alakítani és mielőbb képessé váljanak arra, hogy a szociális ellátó rendszer egy-egy részfeladatában hathatósan tudjanak közreműködni.

Továbbra is biztosítani kell a Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézményben a szakmai munka színvonalát, olyan európai normáknak megfelelő, a lakossági igényekhez még jobban igazodó, korszerű szolgáltató rendszert kell működtetni, melyektől az ellátottak életminősége tovább javul.

Ezen egyre növekvő feladatokat önkormányzatunk pénzügyi, anyagi helyzeténél fogva egymaga nem tudja ellátni, ezért igen fontos, hogy a civil szervezeteket, egyházakat továbbra is bevonjuk a szociális munkába.

A szociális ellátórendszert 2015-től érintő változások következtében az önkormányzat felelőssége növekszik a lakosság szociális biztonságának erősítésében. A helyi támogatási rendszer kialakításával törekszünk a rászoruló családok, időskorúak, fogyatékkal élők komplex problémáinak célzott enyhítésére..

Ahogy láttuk a vizsgált időszakban már jelen volt a Covid19 világjárvány egészségügyi, népességi, gazdasági és szociális hatása is. Ebben a nehéz időszakban a szociális szférában

dolgozók példaértékűen teljesítettek és gondozták, segítették a leginkább rászoruló személyeket, családokat.

Sátoraljaiújhely Város Önkormányzata a rendkívüli helyzetre tekintettel módosította a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletet. A módosítás lehetővé tette, hogy rendkívüli települési támogatásban részesüljenek azon személyek, akik a Covid19 járvány következtében veszítették el munkahelyeiket, vagy kényszerültek rész-munkaidős munkavégzésre. Emellett támogatta az önkormányzat a helyi vállalkozásokat is, oly módon, hogy az önkormányzati bérlemény után fizetendő bérleti díjból 25%-os kedvezményt nyújtott több hónapon keresztül.

Jelenleg pedig az egész világ küzd az energiaválság okozta gazdasági válsággal, épp úgy, ahogy a közületi intézmények és az egyének.

Elmondható tehát, hogy a szociális ellátó rendszer ki van téve az állandóan változó világ kihívásának, melyekre rugalmas, célzott és gyors választ kell adni, emiatt is célszerű és szükséges a helyi szabályozást évenként felülvizsgálni.

A város lakosságának csökkenése, a munkanélküliség és az elöregedés megkívánja, hogy a szociális ellátások hatékonyságát növeljük, erősítsük a helyi társadalom szolidaritását, ugyanakkor csökkentsük az esélyegyenlőtlenséget.

A szociális intézményrendszer működőképességét, a szociális munka színvonalát meg kell őrizni és a lehetőségek figyelembe vételével tovább kell fejleszteni.

Sátoraljaiújhely, 2022. november 30.

*dr. Terdik Sándor sk.
jegyző*